

ORIENTÁLNÍ ÚSTAV AV ČR, v. v. i.

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2020

IČ: 683 78 009
Sídlo: Pod Vodárenskou Věží 4,
Praha 8, 182 00

Dozorčí radou pracoviště
projednána dne:
10. 6. 2021

Radou pracoviště
schválena dne:
15. 6. 2021

Tato výroční zpráva
byla připravena dne
31. 5. 2021

اللَّهُ سَمِيعٌ عَمِيمٌ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
 وَأَلْفَاةَ أَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا سَوْفَ يَكُونُونَ
 وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو جَبَرُوتٍ أَرْسَلْنَا نُوحًا
 مِّنْ قَبْلِكَ وَأَبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ
 وَيَعْقُوبَ وَآدَمَ وَمَا نُرِيدُ أَن نَبْلُغَهُمْ
 أَجَلَ رَبِّكَ إِذْ يَنْزِلُ السُّورَةُ أَلَمْ نَكْتُبْ
 لَهُمْ فِي الْقُرْآنِ آيَاتٍ لِّتُبَيِّنَ لَهُمُ
 الْآيَاتِ الَّتِي كَانُوا يُشْرِكُونَ
 فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
 لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 لَوْ نَشَاءُ لَمَكُنَّا مُلْكًا
 فِي سَمَاءٍ مَّا يَرَى الْكَافِرِينَ
 لَئِن نَّزَّلْنَا سَحَابًا
 مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسُفِّجْنَا
 بِهِ سَمَاءَ آدَمَ فَكُنَّا
 لَعْنَةً لِّلْكَافِرِينَ
 لَوْ نَشَاءُ لَمَكُنَّا
 مُلْكًا فِي سَمَاءٍ مَّا يَرَى
 الْكَافِرِينَ لَئِن نَّزَّلْنَا
 سَحَابًا مِّنَ السَّمَاءِ
 مَاءً فَسُفِّجْنَا بِهِ سَمَاءَ
 آدَمَ فَكُنَّا لَعْنَةً لِّلْكَافِرِينَ

Obsah

I. Hodnocení hlavní činnosti	2	II. Informace o složení orgánů OÚ a o jejich činnosti či o jejich změnách . . .	36
1. Vědecká činnost a uplatnění jejích výsledků	2	1. Složení orgánů pracoviště a jejich činnost	36
a) Stručná charakteristika vědecké činnosti a vědecká oddělení	2	a) Ředitel	36
b) Výběr nejdůležitějších výsledků vědecké činnosti	7	b) Rada instituce	36
– Publikační výstupy	7	c) Dozorčí rada	38
– Granty a projekty	16	2. Změny ve složení orgánů	39
c) Nejvýznamnější popularizační aktivity	19	III. Informace o změnách zřizovací listiny . .	40
d) Vědecká infrastruktura (výzkumné centrum na Taiwanu, časopisy, knihovna, elektronické databáze) . . .	24	IV. Hodnocení další a jiné činnosti	40
2. Mezinárodní vědecká spolupráce	28	V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření	40
a) Mezinárodní poradní sbor	28	VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj	40
b) Pořádání mezinárodních akcí a konferencí	29	VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště	40
c) Přednášky na mezinárodních	30	VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí	40
konferencích	30	IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů	40
d) Přednášky na zahraničních univerzitách	30	X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	40
e) Zahraniční výzkumné cesty	31	Příloha 1 – Informace o pracovišti (přehled o počtu zaměstnanců, jejich vzdělání a věkové struktuře)	41
f) Návštěvy zahraničních odborníků . .	31		
g) Přednášky zahraničních hostů	32		
h) Dvoustranné dohody se zahraničními pracovišti	32		
ch) Další informace	33		
3. Vědecká a pedagogická spolupráce s vysokými školami	33		
a) Vedení doktorských, magisterských a bakalářských prací	33		
b) Oponentské posudky doktorských, magisterských a bakalářských prací	34		
c) Přednášková činnost	34		
4. Získaná ocenění a další důležité informace	35		

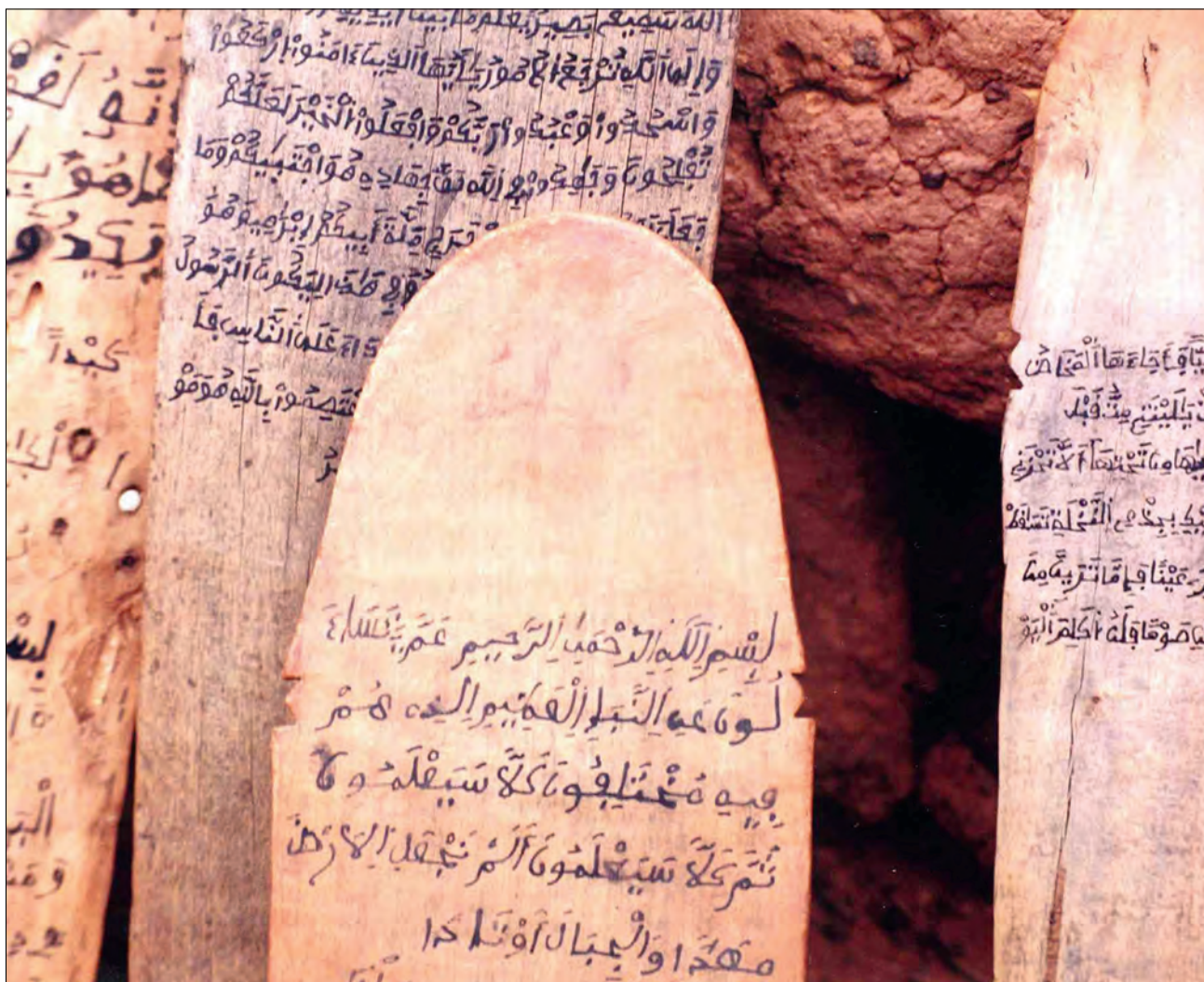
I. Hodnocení hlavní činnosti

■ 1. Vědecká činnost a uplatnění jejích výsledků

■ a) Stručná charakteristika vědecké činnosti a vědecká oddělení

Předmětem hlavní činnosti Orientálního ústavu (OÚ) je vědecký výzkum v oblasti orientalistiky zaměřený zejména na dějiny národů Asie a Afriky, jakož i na jejich nábožensko-filozofické systémy, kulturu, jazyky a literaturu v období od starověku do současnosti. Svou činností OÚ přispívá ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a k využití výsledků vědeckého výzkumu v praxi. Získává, zpracovává a rozšiřuje vědecké

informace, vydává vědecké publikace (monografie, časopisy apod.), poskytuje vědecké posudky, stanoviska a doporučení a provádí konzultační a poradenskou činnost. Ve spolupráci s vysokými školami uskutečňuje doktorské studijní programy a vychovává vědecké pracovníky. V rámci předmětu své činnosti rozvíjí mezinárodní spolupráci, včetně organizování společného výzkumu se zahraničními partnery, přijímání a vysílání stážistů, výměny vědeckých poznatků a přípravy společných publikací. Pořádá mezinárodní i domácí vědecká setkání, konference a semináře a zajišťuje infrastrukturu pro výzkum. Úkoly realizuje samostatně i ve spolupráci s vysokými školami a dalšími vědeckými a odbornými institucemi.

I. Hodnocení hlavní činnosti

■ Vědecké útvary OÚ:

Oddělení Blízkého východu

Vedoucí oddělení: PhDr. Jan Zouplna, Ph.D.

Členové oddělení:

Dr. Sergio Alivernini

Mgr. Lucie Drechselová, Ph.D.

Mgr. Miroslav Melčák, Ph.D.

PhDr. Bronislav Ostřanský, Ph.D.

Mgr. Gabriela Ůzel Volfová

PhDr. Jiří Prosecký, CSc. (emeritní vědecký pracovník)

Dr. Giedrė Šabasevičiūtė

Dr. Kevin L. Schwartz

Dr. Stefano Taglia

V současné době se vědeckí a odborní pracovníci oddělení Blízkého východu zabývají následujícími oblastmi výzkumu:

Arabistika a islamologie:

- sociální dějiny Blízkého východu ve středověku, náboženské nadace (*awqáf*), urbánní vývoj Mezopotámie (Miroslav Melčák)
- středověký islám, islámská mystika, soudobá islámská apokalyptika a milenialismus, islám v ČR (Bronislav Ostřanský)
- náboženští intelektuálové v arabských zemích, arabská literatura (Giedrė Šabasevičiūtė)

Hebraistika a židovská studia:

- sionismus a dějiny Izraele, moderní židovské dějiny, moderní a soudobé dějiny BV (Jan Zouplna)

Íránistika

- dějiny Íránu a persianizovaného světa v době 1500–1900 (Kevin L. Schwartz)

Starověký Přední východ:

- akkadská (babylónsko-asyrská) literatura, kulturní dějiny starověkého Předního východu (Jiří Prosecký)
- dějiny Mezopotámie, III. dynastie z Uru, mezopotámská matematika (Sergio Alivernini)

Turkologie

- politické dějiny Turecka 20. století, Kurdové (Lucie Drechselová)
- zahraniční politika Turecka, vztahy Turecka a Evropské unie, postavení žen v islámu (Gabriela Ůzel Volfová)
- historie pozdní Osmanské říše (19. a počátek 20. století), nacionalismus a menšiny na Blízkém východě (Stefano Taglia)

Oddělení Jižní Asie

Vedoucí oddělení: PhDr. Jaroslav Strnad, Ph.D.

Členové oddělení:

PhDr. Věra Exnerová, Ph.D.

PhDr. Jan Filipický, CSc. (emeritní vědecký pracovník)

PhDr. Jiří Holba, Ph.D.

Mgr. Pavel Hons, Ph.D.

Dr. James Madaio

Dr. May Ngo

PhDr. Tomáš Petrů, Ph.D.

V současné době se vědečtí a odborní pracovníci oddělení Jižní Asie, pod které spadají i středoasijská a jihovýchodněasijská studia, zabývají následujícími oblastmi výzkumu:

- islám a politika ve Střední Asii a Afghánistánu (Věra Exnerová)
- politické a kulturní dějiny Indie a drávidského jihu; etnické vztahy ve Šrí Lance (Jan Filipický)
- buddhismus, buddhistická filosofie (Jiří Holba)
- tamilský jazyk a tamilská literatura, dalitská literatura, indická společnost (Pavel Hons)

- indické filozofické tradice (zejména Advaita Vedānta), historiografie moderních hinduistických hnutí (James Madaio)
- etnografie jihovýchodní Asie, náboženství a rozvoj v Kambodži (May Ngo)
- moderní a soudobé dějiny Indonésie a širšího regionu jihovýchodní Asie (Tomáš Petrů)
- indoárijské jazyky (sanskrt a hindí), hindská lexikografie, středověká (zejména mughalská) historie, dějiny Indie předkoloniálního období (Jaroslav Strnad)

I. Hodnocení hlavní činnosti

Oddělení Východní Asie

Vedoucí oddělení: Mgr. Jakub Hrubý, Ph.D.

Členové oddělení:

Dr. Giulia Cabras

Mgr. Táňa Dluhošová, Ph.D.

Mgr. Jan Karlach, Ph.D.

Mgr. Ondřej Klimeš, Ph.D.

PhDr. Vladimír Liščák, CSc.

Dr. Jarmila Ptáčková

Dr. Nobuko Toyosawa

PhDr. Hana Třísková, Ph.D.

Oliver Weingarten, M.A., Ph.D.

V současné době se vědečtí a odborní pracovníci oddělení Východní Asie zabývají následujícími oblastmi výzkumu:

Sinologie:

- jazyková politika ČLR (Giulia Cabras)
- dějiny a kultura Taiwanu, taiwanská poválečná literatura (Táňa Dluhošová)
- středověké dějiny Číny (Jakub Hrubý)
- (etno)historie Číny a čínská národnostní politika (Jan Karlach)
- politika a dějiny moderní Číny, politika a dějiny Xinjiangu (Ondřej Klimeš)
- dějiny Číny, františkánské misie v Číně 13. až 18. století (Vladimír Liščák)
- rozvojová politika Číny v tibetských oblastech, čínsko-tibetské vztahy (Jarmila Ptáčková)
- fonetika a fonologie moderní čínštiny, specifika její výuky (Hana Třísková)
- klasická čínština, čínská literatura a kultura – do 100 n. l. (Oliver Weingarten)

Japanologie:

- kulturní a intelektuální dějiny moderního Japonska (Nobuko Toyosawa)

Ústavní seminář

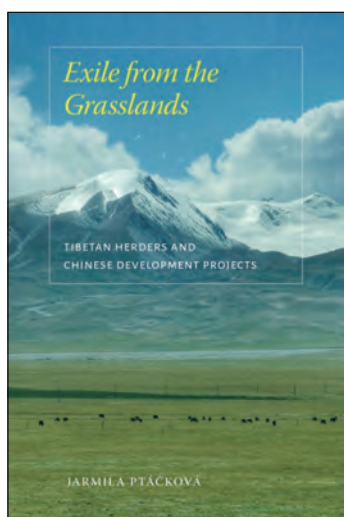
I v roce 2020 OÚ pořádal tradiční ústavní semináře (organizuje Stefano Taglia), na nichž jednotlivé badatelky a badatelé prezentují svůj probíhající výzkum a získávají cenný feedback od ostatních, byť z důvodů protiepidemických opatření proběhla jen menší část plánovaných prezentací.

I. Hodnocení hlavní činnosti

b) Výběr nejdůležitějších výsledků vědecké činnosti

Publikační výstupy

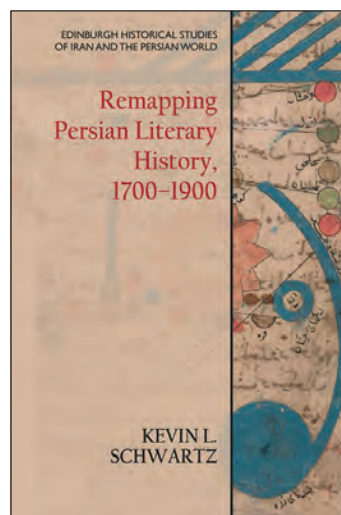
(Jedná se o výběr publikací – pro kompletní přehled za daný i předchozí roky viz webové stránky OÚ či databázi ASEP. Nevytučněni autoři nejsou z OÚ.)

Knihy v angličtině

Ptáčková, Jarmila
Exile from the Grasslands: Tibetan Herders and Chinese Development Projects
(Seattle: University of Washington Press, 2020)

Na začátku nového tisíciletí zahájila čínská vláda Velké otevírání západu, tj. rozvojovou strategii zaměřenou

na vzdálené oblasti obývané převážně menšinovými etnickými skupinami. Tato strategie, cílící na modernizaci infrastruktury a ochranu životního prostředí, má závažný dopad na život tamních obyvatel. Ve jménu rozvoje jsou tibetští pastevci velkoplošně přesídlováni do nově vybudovaných sídlišť. Očekává se od nich celková změna způsobu obživy. Plánovaná rozvojová strategie, jež nebere v potaz možnosti obyvatel, na které cílí, však vyústila v obrovské sociální a ekonomické problémy vedoucí k nejistotě tibetské populace. Místo silnější integrace do čínské společnosti tak Tibeťané čelí ještě větší marginalizaci ze strany státu i chanského obyvatelstva.

Schwartz, Kevin L.
Remapping Persian Literary History, 1700-1900
(Edinburgh: Edinburgh University Press, 2020)

Začleňujíc zapomenuté příběhy literárních komunit napříč Íránem, Afghánistánem a jižní Asíí, a to v době, kdy se velká islámská

impéria začala rozpadat a na jejich místě vznikaly nové státní formace, tato kniha nabízí globálnější chápání perské knižní kultury 18 a 19. století. Autor zároveň zpochybňuje způsob, jakým íránský nacionalismus infiltruje psaní o dějinách perské literatury, a znovu nastoluje multiregionální šíři a vitalitu, kterou mívala tato lingua franca propojující lidi a místa napříč islámskou Eurasií.

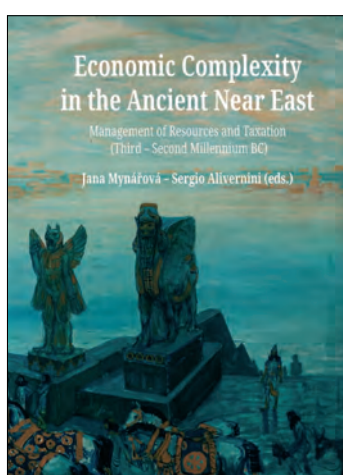

Drechselová, Lucie
Local Power and Female Political Pathways in Turkey: Cycles of Exclusion
(London: Palgrave Macmillan, 2020)

Knihy se zabývá problematikou nízkého zastoupení žen v místní politice v současném Turecku. Působení politických

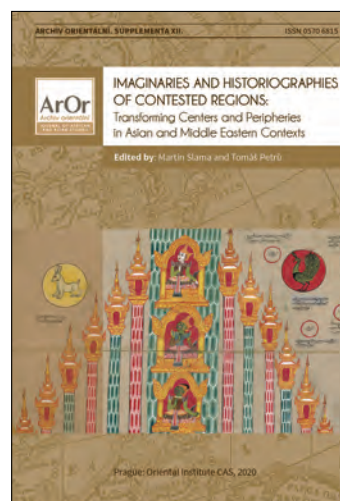
stran na úrovni radnic je zkoumáno skrze dvojí perspektivu: ta rozlišuje jak mezi jednotlivými stranami (AKP, CHP, MHP, a prokurdskými HDP a DBP), tak mezi různými lokalitami (Izmir, Trabzon a Diyarbakır). Výzkumy vycházející z angloamerické sociologické tradice jsou provázány s francouzskými pracemi v oboru politické sociologie věnujícími

se mobilizaci, politickým elitám a institucím. Genderová perspektiva prostupuje celou prací. Kniha staví na terénním výzkumu, který se odehrál v letech 2014, 2015 a 2016 ve městech Izmir, Trabzon a Diyarbakir a spočíval v etnografickém pozorování a polostrukturovaných rozhovorech s dvěma sty zvolenými zastupitelkami a ženami na rozhodovacích pozicích v politických stranách.

Mynářová, Jana – Sergio Alivernini (eds.)
Economic Complexity in the Ancient Near East: Management of Resources and Taxation, Third - Second Millennium BC
(Praha: Univerzita Karlova, 2020)

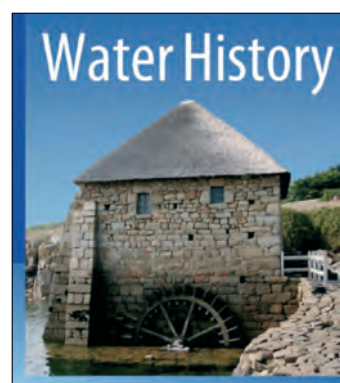
Tento svazek je koncipován jako interdisciplinární výzkumný projekt, sdružující odborníky různých odvětví staroorientalistiky. Jejich cílem bylo – za pomoci studia konkrétních projevů managementu zdrojů a daňových systémů – vytvořit model odrážející vývoj a vzájemnou interakci ekonomických nástrojů a politické ideologie raných státních celků ve 3.–2. tisíciletí př. n. l. Celkem 18 kapitol je rozděleno chronologicky a geograficky a pokrývá nejdůležitější etapy tohoto vývoje, a to na základě písemných pramenů. Kniha vznikla v rámci výzkumu financovaného Grantovou agenturou ČR. Mezi přispěvateli jsou například Grégory Chambon, *Directeur d'études* na EHESS v Paříži, Katrien De Graef z Ghent University, Jacob Lauinger z Johns Hopkins University či Regine Pruzsinszky z Albert-Ludwigs-Universität Freiburg.

Slama, Martin – Tomáš Petrů (eds.)
Imaginations and Historiographies of Contested Regions: Transforming Centers and Peripheries in Asian and Middle Eastern Contexts
(Archiv Orientalní – Supplementa XII, Praha: Orientální ústav AV ČR, 2020)

Publikace vzešla ze společného antropologického ateliéru badatelů OÚ a Ústavu sociální antropologie Rakouské Akademie věd. Na projektu se editorsky a spoluautorsky za OÚ podíleli Tomáš Petrů, Nobuko Toyosawa, Jarmila Ptáčková a Clément Steuer. Společným jmenovatelem tohoto svazku je zamýšlení se nad otázkou, jak tradiční politická a/nebo kulturní centra mohou být intelektuálně zpochybňována nově se formujícími společenskými představami či historiografiemi, které představují výraz napětí a střetů v procesu transformace jednotlivých oblastí.

Články v mezinárodních recenzovaných časopisech a kapitoly v cizojazyčných knihách

Alivernini, Sergio
„Let's Move the Earth and Build a Canal! The Management of Water Infrastructures in a Sumerian City at the End of the Third Millennium,“
Water History 12, 1

(2020): 93–104 (H Index časopisu: 10, Impact: Q1)

Zrození a rozvoj mezopotámské civilizace jsou neodmyslitelně spjata s budováním infrastruktury

I. Hodnocení hlavní činnosti

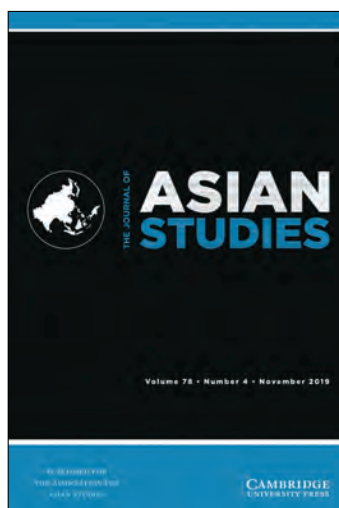
související s vodou. Budování nádrží, přehrad a kanálů tedy bylo zásadním prvkem rozvoje společnosti a zároveň bylo klíčovým pro přežití mezopotámských měst. Většina relevantních pramenů k této problematice pochází z posledního století 3. tisíciletí př. Kr., z období Třetí dynastie urské, běžně datované do let 2112–2004 př. Kr. Mezi desítkami tisíc správních tabulek z tohoto období se vyskytuje celá řada dokumentů, které popisují stavby a opravy kanálů nebo jejich součástí. Tyto dokumenty nám osvětlují řízení tohoto rozhodujícího sektoru. Hlavním záměrem článku bylo popsat úlohu správních úředníků, kteří byli pověřeni řízením zemních prací v provincii Umma v jižní Mezopotámii.

Cabras, Giulia

„Northwest Mandarin, Standard Chinese, and Tibetan elements in Uyghur lexicon,“

International Journal of Chinese Linguistics 7, 1 (2020): 113–139 (ERIH Plus)

Wutunština je svébytným členem severovýchodní podskupiny dialektů čínštiny, kterou hovoří přibližně čtyři tisíce obyvatel venkovské oblasti zvané Seng ge gshong („Údolí lva“) ve wutunštině a Wutun 五屯 („Pět vojenských usedlostí“) ve standardní čínštině, jež leží několik kilometrů od Rong bo (Long wu 龙务), správního sídla okresu Reb gong (Tongren 同仁) v Tibetské autonomní prefektuře Huangnan (provincie Qinghai, ČLR). Tento článek rozebírá některé rysy základní a kulturně zaměřené slovní zásoby wutunštiny (položky s genezí v severozápadních dialektech čínštiny, moderní standardní čínštině a tibetštině, jakožto i jejich hybridní a idiosynkratické formy), zkoumá možnosti lexikálních výpůjček v rámci situací intenzivního kontaktu několika různých jazyků, a také se věnuje dopadu prostředí, kulturních vlivů a prestiže jazyka na vývoj lexikonu tohoto malého jazykového společenství.

Dluhošová, Táňa

„Decoding Publication Records: Ruptures and Continuities in 1940s Taiwan Literary History,“ *Journal of Asian Studies* 79, 2 (2020): 275–301 (Cambridge Core, Impact factor: 0,645, H Index časopisu: 45)

Studie identifikuje a interpretuje dominantní vývoj tchajwanského literárního pole zkoumáním údajů obsažených v publikačních katalozích literárních časopisů a příloh od roku 1940 do roku 1953. S využitím analýzy sociálních sítí se nejdříve zaměřuje na přerušení vývoje způsobené zásadními politickými událostmi, ale také na kontinuitu, která tato přerušení překlenula. Studie se vrací k ústředním tezím tchajwanské literární historie a snaží se o jejich přeformulování. Sledování strukturálních principů též odhaluje nové pohledy na to, jak mapovat a interpretovat dynamiku literatury a její zapojení do společnosti. Článek ukazuje, jak mohou digitální humanitní vědy přispět k novým historickým poznatkům.

Dluhošová, Táňa

„Marital Networks and Portfolios of Prestige: Digital Humanities Perspectives on the Study of Taiwanese Elites,“ *European Journal of East Asian Studies* 19, 1 (2020): 124–160 (Impact factor: 0,36, H Index časopisu: 11)

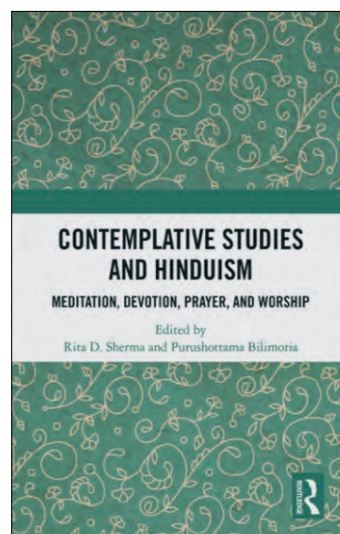
Mnoho dnešních neúspěšnějších tchajwanských obchodních společností je spjato s významnými

rodinami, jejichž kořeny sahají až do císařské nebo japonské koloniální éry. Článek rozšiřuje stávající historické zkoumání zaměřené na jednotlivé elitní rodiny a otvírá širší perspektivy zkoumání tchajwanských elit. Vycházejíc ze záznamů rodinných vztahů 1 271 elitních rodin, článek nejprve popisuje strukturu jejich propojení. V intencích teorie Pierra Bourdieu článek dále analyzuje elitní skupiny i jejich zapojení do různých oblastí. Analýza odhaluje existenci charakteristických kombinací politického, ekonomického i kulturního kapitálu, zde nazývaných „portfolii prestiže“, jež umožnily rodinám udržet si vliv. Kombinací metod Digital Humanities a sociologických přístupů článek identifikuje hlavní strukturální rysy tchajwanských elit.

Hons, Pavel

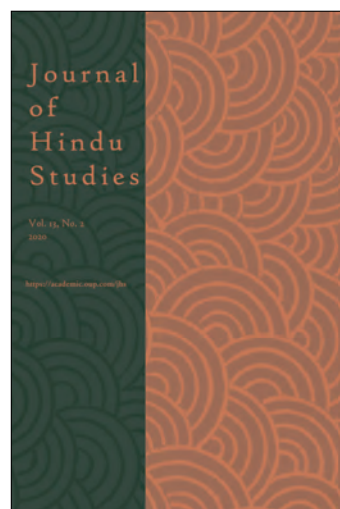
„**Annihilation of Caste or Its Reinforcement? Emancipation Strategies of Tamil Dalits,**“
Studia Orientalia Slovaca 19, 1 (2020): 87–120

Dalitský boj za emancipaci má v Tamilnádu dlouhou a bohatou historii. Na intenzitě nabral v devadesátých letech v souvislosti s publikací Ambedkarových myšlenek, které byly přijaty a dále rozpracovány zejména paraijary a arundhatijary. Zdá se však, že kastovní bariéry mezi tamilskými dality nepolevily. Tento článek se pokouší na základě studia původních zdrojů zjistit, proč tomu tak je. Porovnává ideologickou produkci všech tří tamilských dalitských kast (paraijarů, arundhatijarů a dévéndrarů) s ohledem na: kastovní označení, kastovní historie, kastovní hrdiny a postoj k problematice kasty. Odhaluje, jakou roli kasta hraje v jejich ideologiích a emancipačních strategiích. Článek dochází k závěru, že mezi emancipačními strategiemi všech tří kast jsou značné rozdíly, které v blízké budoucnosti nabízejí jen malý potenciál k překlenutí.

Madaio, James
„**The Instability of non-dual knowing: post-gnosis sādhana in Vidyāraṇya’s Advaita Vedānta,**“
in Purushottama Bilimoria – Rita Sherma (eds.),
Contemplative Studies in Hinduism: Meditation, Reflection, Ritual and Prayer
(New York: Routledge, 2020: 99–122)

Často zaznívá charakteristika, že cesta Advaita Vedānty k osvobození sestává z poznání nebo probuzení, v nichž zároveň kulminuje. Ve svém díle ze 14. století *Jīvanmuktiviveka* však Vidyāraṇya argumentuje ve prospěch širší koncepce Advaita Vedāntické sādhan, která se točí kolem otázky post-gnostického obskurantismu. V této kapitole je zkoumáno Vidyāraṇyaovo chápání příčin post-gnostických překážek a také to, kterak vypovídá o jeho vyjádření dvou stavů sebezapření a o jejich schématech a důsledcích.

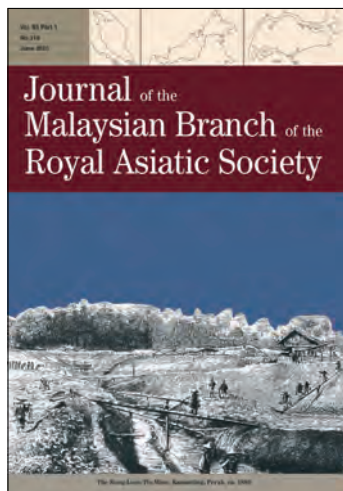

Madaio, James – Bradbury, James
(guest editors)
„**Vernacular Hinduisms: Texts, Traditions, and Transformation,**“
The Journal of Hindu Studies 13, 2 (2020): 91–100 (Oxford Academic)

James Madaio
byl hostujícím
spolueditorem

speciálního čísla, které představuje čtyři klíčové etnografické studie věnující se hinduismu.

I. Hodnocení hlavní činnosti

Petrů, Tomáš
„A Centennial
Appreciation of
Harry J. Benda:
A Czech Pioneer
of Southeast Asian
Studies,“
*Journal of the
Malaysian Branch
of the Royal Asiatic
Society* 93, 1 (2020):
91–116 (SJR: 0,108,
H Index časopisu: 4))

Článek připomíná stoleté výročí narození Harryho J. Benda (1919–71), legendární postavy studií jihovýchodní Asie československého původu. Jako syn židovských rodičů Benda uprchl před hrozbou nacistického teroru na Jávě. V Nizozemské východní Indii strávil sedm formativních let, včetně dvouletého pobytu v japonském internačním táboře, kde se rozhodl pro akademickou dráhu, a to se zaměřením na indonéskou historii. Univerzitní vzdělání získal na Novém Zélandě a doktorát na Cornellově univerzitě ve Spojených státech, aby svou krátkou, ovšem úspěchy naplněnou akademickou kariéru završil jakožto profesor na Yaleově univerzitě a zakládající ředitel Institutu pro studium jihovýchodní Asie v Singapuru (ISEAS). Ve svém výzkumu se věnoval islámu v indonéské společnosti, japonské okupaci, vzestupu nacionalismu a komunismu, jakožto i dekolonizačním procesům v jihovýchodní Asii, a proslavil se svým inovativním přístupem ke studiu regionální a sociální historie.

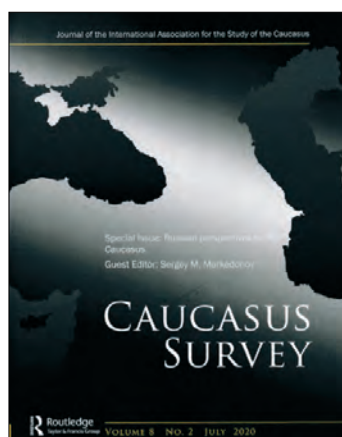
Šabasevičiūtė,
Giedrė
„Sociabilités
et ruptures
biographiques:
Retour sur la
conversion islamiste
de Sayyid Qutb,“
*Critique
Internationale* 88,
3 (2020): 131–150
(Impact factor: 0,2,
H Index časopisu: 14)

Obnovený zájem o příklon významného egyptského myslitele Sajjida Qutba (1906–1966) k islamismu vyzdvihuje klíčový význam pojmu socializace pro pochopení biografických diskontinuit. Článek za využití analytického rámce sociologie intelektuálů sleduje různé způsoby, jakými intelektuální sociabilita tvoří habitus. Nejprve formuluje kritiku dostupných studií o Qutbovi, které biografické předěly vysvětlují skrze ideologickou konverzi od různě definovaných forem sekularismu k islamismu. Autorka v článku ukazuje, že upřednostňování této perspektivy je důsledkem obtížného přístupu ke zdrojům jiným než Qutbova intelektuální tvorba. Navrhuje pojímat tohoto egyptského intelektuála na základě jeho světovosti. Ta je nám dostupná skrze „textuální hluk“, který vzniká díky jeho socializaci. Tento přístup zdůrazňuje postupnost v Qutbově konverzi a synkretismus jeho islamistického projektu. Poukazuje také na důležitost různorodých socializačních zkušeností pro islamistickou mobilizaci na úkor ideologických faktorů.

Schwartz, Kevin L.
„A Transregional Persianate Library: The Production and Circulation of *Tadhkiras* of Persian Poets in the 18th and 19th Centuries,“ *International Journal of Middle East Studies* 52, 1 (2020): 109–135 (Cambridge Core, Impact factor: 0,446, H Index časopisu: 40)

Žánr *tadhkiry* (biografická antologie) představuje jeden z nejrozšířenějších druhů textu vytvořených islámskými společnostmi. Přesto jen málo studií se pokouší porozumět širším procesům, které stály za jejich produkcí a oběhem na transregionální bázi. Tento článek zkoumá vydávání, oběh a citační síť *tadhkir* perských básníků 18. a 19. století. Chápe *tadhkiry* coby transregionální knihovny, které sloužily jako repozitáře dostupných textů. Ty mohly být volně inkorporovány či přepracovány řadou autorů, které dělil čas i prostor. Za využití makroanalytického přístupu, kvantifikovatelných dat a digitálního mapování autor vyzdvihuje celkovou konstrukci samotné transregionální knihovny i různé způsoby, jimiž autoři na opačných koncích persianizovaného světa tento korpus na konci 19. století nazírali.

Taglia, Stefano
„Pragmatism & Expediency: Ottoman Calculations and the Establishment of the Transcaucasian Democratic Federative Republic,“ *Caucasus Survey* 8, 1 (2020): 45–58 (SJR: 0,386, H Index časopisu: 7)

Článek analyzuje osmanské zdroje z období před a po vytvoření Zakavkazské demokratické federativní republiky v roce 1918. Cílem je vysvětlit důvody, které Istanbul vedly k prvotní podpoře tohoto státu. Ukazuje se, že navzdory domněnkám, že se jednalo o vliv pan-turkických ideálů, stály za touto politikou mnohem více geopolitické zájmy Osmanské říše – ať už to byla snaha využívat zahraniční muslimy ke kontrole strategické oblasti, nebo upřednostňování vzniku slabých politických entit. Osmané se rovněž snažili omezovat vliv Německa, Británie a Ruska a vůdčím principem jejich politiky byla snaha znovu nabýt ztracená území. Závěry článku mají dopad i na chápání širší osmanské politiky na konci 19. a začátku 20. století – ta bývá často vykládána coby výsledek pan-turkismu či pan-islamismu; osmanská politická elita byla ovšem velmi často vedena pragmatismem.

Třísková, Hana

„Is the Glass Half-full, or Half-empty? The Alternative Concept of Stress in Mandarin Chinese,“

Studies in Prosodic Grammar 2 (2019): 64–105 [článek fyzicky vyšel až v srpnu 2020]

Článek předkládá ucelenou koncepci fungování přízvuku v čínštině – nový pohled, polemizující s dosavadními analýzami. Odborně posouzen doc. Volínem z Fonetického ústavu FF UK. Podloženost teoretické koncepce byla ověřena v pedagogické praxi (2014–2020, FF UK Praha, FF MU Brno). Je též uplatněna v prozodické transkripci CHIPROT. Koncepce je tedy přínosem v oblasti nejen teoretické, ale i aplikované lingvistiky.

Weingarten, Oliver

„The Limits of Coercion: Rewards and Punishments in Early Chinese Military Thought,“ *Journal Asiatique* 308, 1 (2020): 85–118 (H Index časopisu: 9)

Článek analyzuje pojetí „vlastního zájmu“ a „motivace“ v předpisech o odměnách a trestech. Ty *Han Fei* považuje za „dvě páky“ moci a jsou

I. Hodnocení hlavní činnosti

diskutovány ve vojenských spisech z období před Qin až Han (asi 3. století př. n. l. – 2. st. n. l.). Na základní úrovni se vojenští teoretici, jako například legalistická díla *Han Fei zi* a *Shang jun shu*, potýkali s problémem, jak získat kontrolu a uplatnit moc nad vzdorujícími subjekty. Zatímco legalističtí filozofové navrhovali výlučně zneužívat tendence lidí konat ve vlastním zájmu a manipulovat s nimi prostřednictvím „dvou pák“ moci, někteří vojenští teoretici se vyznačovali jemnějším chápáním konceptu motivace. Uznali význam nesobeckých povinností a emocionálních vazeb v horizontálních i vertikálních vztazích a přitom zohlednili širší sociální souvislost vojenské aktivity. Historiografické záznamy dále naznačují, že velitelé používali výkonné strategie navržené vojenskými spisovateli, aby si vytvořili vztah se svými jednotkami. Překvapivě se tedy v mezích vojenské specializace formovala složitější představa o lidské přirozenosti než v politické filozofii legalistů.

Zouplna, Jan
 „Readjustment or Reversal? The ‚Normalization‘ of Relations between France and Israel, 1957–63,“ *British Journal of Middle Eastern Studies*
 [online publikace z 20. 1. 2020, tiskem v roce 2021] (Impact factor: 0,857, H Index časopisu: 22)

Francouzská politika vůči Izraeli v 50. a 60. letech minulého století závisela na celé řadě proměnných. Především, francouzská diplomacie nikdy neposuzovala Izrael stranou širších blízkovýchodních a mezinárodních souvislostí. Koluze během sinajského tažení v roce 1956 tuto situaci pozměnila jen částečně. Paralelní posuzování přináší i limitů francouzsko-izraelských vztahů totiž předcházelo ustavení

francouzské Páté republiky. Proces „uzpůsobování“, který podnikla de Gaullova administrativa, se dostal do popředí zájmu v roce 1960. Tento přístup kombinoval prvky praktické pomoci se zdrženlivým přístupem na veřejnosti.

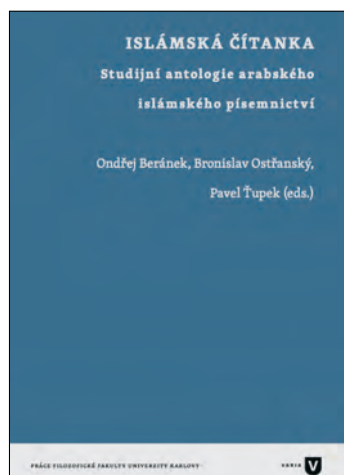
Drechselová, Lucie
 „Siyasi Partiler ve Feminizm: Programlar, Aktörler, Çarpışmalar“ [Politické strany a feminismus: programy, aktéři a styčné body], in Feryal Saygılıgil – Nacide Berber (eds.) *Feminizm* (Istanbul: İletişim, 2020)

Kapitola se věnuje otázce feminismu v rámci tureckých politických stran. Analyzuje nejen roli genderové rovnosti v rámci stranických programů, ale i roli, kterou ve stranách hrají ženy hlásící se k principům feminismu. Výzkum ukázal, že mezi politickými stranami existují v přístupu k feminismu značné rozdíly a také, že až na výjimky, ženy hájící feministické ideály čelí obtížím v kariérním postupu

Lu Danni 路丹妮 (Táňa Dluhošová)
 „從概念的軌跡來看待知識 分子角色於國家領域內外之游移:以臺灣外省籍知識分子為例“ [Trajektorie myšlenek a role intelektuálů ve státě i mimo něj: Číňané na Taiwanu]. *Dongya guannianshi jikan* 東亞觀念史季刊 14 (2018): 151–197 [článek má v roce 2018, ale vyšel až v r. 2020]

Článek využívá kritickou analýzu diskurzů k prozkoumání textů napsaných v letech 1935–1949 třemi představiteli nových politických elit, kteří po roce 1945 přišli na Taiwan: Fan Shoukang, Zeng Jinke a Li Jigu. Článek identifikuje klíčové pojmy a širší sémantická pole, do nichž jsou pojmy zakotveny, a analyzuje nejen individuální intelektuální vývoj autorů, ale také odkrývá převládající ideologie, které dominovaly pozdně republikánské společnosti a byly podporovány různými sociálními skupinami. Speciální číslo časopisu, k němuž autorka napsala i úvod, je výsledkem společné konference OÚ a Ústavu čínského jazyka a literatury, National Chengchi University na Taiwaně.

České knihy, články a překlady

Beránek, Ondřej – Bronislav Ostřanský – Pavel Ťupek (eds.)
Islámská čítanka: Studijní antologie arabského islámského písemnictví
(Praha: Vydavatelství FF UK, 2020)

Rozsáhlá didaktická příručka na souboru reprezentativních

a paralelně dvoujazyčných příkladů (zrcadlově česky a arabsky) představuje klíčové žánry i tematické segmenty této náboženské literatury. Vedle uvedení do lexikálních specifik daného písemnictví zahrnuje různé profilované ukázky ze středověkého kontextu (od hadíthů a koránské exegeze až k fatwám a teologickým traktátům) i z tvorby moderní a soudobé. Náhorně tak přibližuje rozmanité proudy a tendence v islámu v jejich komplexnosti i nejednoznačnosti, jež zahrnují jak radikální sklony, tak i jejich liberálně a ekumenicky ukotvené protipóly. Tato publikace, v češtině bezprecedentní, je určena nejen studentům arabistiky a islamologie, jimž arabsko-české podání umožní praktické seznámení se s různými polohami náboženského psaní muslimů, ale rovněž širšímu okruhu zájemců o islám.

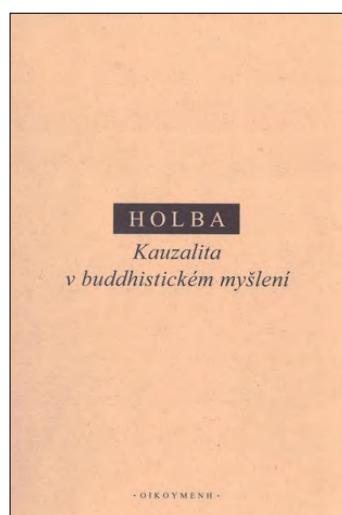
Dluhošová, Táňa
Bitevné polia povojnovej literatúry na Taiwane (1945–1949): Časopisy, diskusie a literárne diela
(Praha: Academia, 2020)

V druhé polovině čtyřicátých let 20. století se v tchajwanské literatuře projevovaly hlubší politické, kulturní a sociální změny, které přinesl konec druhé světové války. Autorka chápe tchajwanskou literaturu jako komplexní strukturu zasazenou do kontextu japonské koloniální a čínské kultury,

literárního vědce Franca Morettiho: Oddíl *Čítanie z dialky* využívá kvantitativních metod k popisu struktury a změn v rámci literárního pole, zatímco oddíl *Čítanie z blízka* odhaluje poetiku literatury různých skupin, jež na tchajwanském literárním poli působily.

do níž vstupovali různí aktéři s různou motivací, přičemž důsledně aplikuje teorii literárního pole francouzského sociologa Pierra Bourdieua. Rozdělení analytické části do dvou oddílů vychází ze dvou komplementárních přístupů ke studiu literatury odvozených z práce italského

Holba, Jiří
Kauzalita v buddhistickém myšlení
(Praha: OIKOYMENH, 2020)

V buddhistickém myšlení měla kauzalita vždy mimořádně důležitý soteriologický význam. S velmi specifickým a sofistikovaným

konceptem kauzality přišel indický buddhistický mnich Nágárdžuna (asi 2–3. stol. po Kr.), jeden z vůbec nejdůležitějších a nejvlivnějších filosofů v celé Asii. Prázdnota (*śūnyatā*) všech jsoucen, hlavní téma Nágárdžunova myšlenkového projektu, je velmi úzce spjata s kauzalitou, která je naprosto nezbytná pro naše chápání světa i života. Kniha nastiňuje klíčové západní koncepty kauzality a pojetí

I. Hodnocení hlavní činnosti

kauzality v raném buddhismu. Text rovněž obsahuje první český překlad a komentář 1. a 20. kapitoly jeho klíčového textu *Kořenné pojednání o střední cestě* (*Mūlamadhyamakakārikā*), jež se týkají zkoumání kauzality.

Liščák, Vladimír

(člen autorského kolektivu)

Index českých exonym: Standardizované podoby, varianty

(Praha: Český úřad zeměměřický a katastrální, 2019, 3. rozšířené a aktualizované vyd.) [fyzicky vyšlo až v září 2020]

Vychází v řadě Geografické názvoslovné seznamy OSN/ČR. Publikace se zabývá geografickými jmény mimo území ČR, endonymy a českými exonymy. Vzhledem k rozsahu byla vybrána především běžněji užívaná jména. 3. vydání (2019) podstatným způsobem opravuje vydání minulá a obsahuje doplněnou nebo opravenou řadu geografických jmen z celého světa. Nejdůležitější změnou je uvedení endonym nejen v přepisu do latinky, ale i v původním, v zemi užívaném písmu. Jména jsou uvedena v oficiálním jazyce území a propojena se standardizovanými českými geografickými jmény (exonymy). Výběrově jsou doplněny informace o původu názvů. Součástí publikace jsou rovněž dodatky a opravy publikace *Česká jména moří a mezinárodních území*. V publikaci najdeme 2629 českých exonym a k nim náležejících endonym. Publikace obsahuje také slovník kódů jmen států a slovník kódů jazyků podle příslušných ISO norem.

Liščák, Vladimír**„... et ont monnaie de cart [... a peníze mají papírové]: Marco Polo a papírové peníze Mongolské říše“**, in: Lukáš Pecha et al., **Od stability ke změně: Kulturní vývoj na území Asie a Afriky**

(Plzeň: Západočeská univerzita, 2020), 175–194

Jednou z věcí, které udivovaly středověké cestovatele do mongolské Číny, byly papírové peníze. Prvním, kdo se s nimi nejen setkal, ale popsal i jejich výrobu a oběh, byl Marco Polo, významný benátský kupec a cestovatel. Nedávné analýzy čínských pramenů ukázaly, že obrovské bohatství informací, které poskytuje, je v podstatě překvapivě přesné – ve srovnání se zprávami jiných cestovatelů. Dokonce v některých detailech překonal o několik let i čínské historické záznamy. Byl jediným návštěvníkem mongolské Číny, který vysvětlil, jak se vyráběly bankovky z kůry morušovníků. Navíc popsal jejich vzhled i denominace a přesně zaznamenal i místa, kde papírové peníze obíhaly a kde nikoli.

Zbavitel, Dušan – Jaroslav Strnad**Učebnice sanskrtnu** (Praha: Karolinum, 2020)

[opravený dotisk 3. doplněného vydání z roku 2019]

Třetí opravené a doplněné vydání oblíbené učebnice podává v padesáti pěti lekcích výklad gramatiky a základní slovní zásobu, jež jsou nutné pro porozumění sanskrtské próze a poezii středního stupně obtížnosti. Každá lekce začíná výkladem gramatické látky, pokračuje cvičnými větami v sanskrtnu a překladem z češtiny do tohoto jazyka a končí slovníčkem nových slov. Učebnice je určena studujícím indologických oborů na FF UK, posluchačům kurzů na Jazykové škole v Praze, jakož i zájemcům-samoukům z řad širší veřejnosti.

Granty a projekty

Granty od externích poskytovatelů:

Violence against women migrants and refugees: Analysing causes and effective policy response

Odborná spolupracovnice mezinárodního grantového projektu: **Gabriela Ůzel Volfová**
Poskytovatel: vědecký program ERA-NET Cofund, GENDER-NET Plus
Trvání: 2018–2020

Projekt se zabývá sexuálním a genderově založeným násilím na migrantkách. Projekt je koordinován prof. Jane Freedman (Univerzita Paris 8, CRESPPA-GTM) a vedle OÚ se ho účastní například i Saint Mary's University, University of Vienna, Norwegian Centre for Violence and Traumatic Stress Studies či Bar-Ilan University.

Persistence of Elite Families and Transformation of Prestige in Taiwan: A Diachronic Perspective (RG013-U-19)

Řešitelka za OÚ: **Táňa Dluhošová**,
spoluřešitel: prof. Cheng Li-Hsuan (Department of Sociology, National Chengchi University, Taiwan).
Poskytovatel: Chiang Ching-kuo Foundation for International Scholarly Exchange
Trvání: 2020/7–2021/6

Projekt v širší perspektivě zkoumá vzestup a stabilitu tchajwanských elit, které vnímá jako heterogenní sociální skupinu. TBIO (Taiwan Biographic Ontology), prosopografická databáze, budována jako elektronický zdroj OÚ v současné době obsahuje reprezentativní soubor dat k elitním rodinám a jejich členům. V rámci projektu budou digitalizovány i nové zdroje. Jejich analýza odhalí existenci charakteristických kombinací kapitálu v bordieuovském smyslu, které těmto rodinám umožnily získat a udržet si své pozice vlivu před a po roce 1945. Projekt kombinuje metodu Digital

Humanities a dalších sociologických přístupů, které aplikuje na asijskou společnost, čímž vytváří komplementární studii k převážně euroamerickým modelům elit.

Komplexnost hospodářství starověkého Předního východu: Management zdrojů a daňové systémy ve 3. a 2. tis. př. n. l.

Společný projekt FF UK a OÚ, za OÚ řešitel: **Sergio Alivernini**
Poskytovatel: Grantová agentura České republiky
Trvání: 2018–2020

Šíření klínového písma z jeho původního mezopotámského centra do periferií, k němuž došlo ve druhé polovině 3. a zejména ve 2. tis. př. n. l., představuje významný historický a kulturní fenomén. Od počátku 2. tis. př. n. l. se klínopis stal výsadním nástrojem, pomocí něhož administrativa v těchto „periferních“ centrech vedla záznamy o jednotlivých hospodářských transakcích. Tyto dokumenty (o daních, dávkách, prodeích atp.) nám pomáhají objasnit hospodářský systém těchto oblastí. Tisíce administrativních záznamů umožňují sledovat proces vývoje ekonomického myšlení, které bylo převzato z Mezopotámie a upraveno tak, aby sloužilo hospodářské realitě dalších oblastí starověkého Předního východu. Hlavním cílem projektu je objasnit vznik, přenos a interakci hospodářských struktur a managementu zdrojů v čase a prostoru.

I. Hodnocení hlavní činnosti

Monastické osídlení jako socioekonomický fenomén raně islámské severní Mezopotámie

Projekt Univerzity Palackého v Olomouci,
odborný spolupracovník za OÚ: **Miroslav Melčák**
Poskytovatel: Grantová agentura České republiky
Trvání: 2018–2020

Cílem projektu je první detailní analýza vztahu mezi rozvojem nestoriánských monastických lokalit a budováním ekonomických struktur raně islámského státu v Iráku (6–10. století n. l.). Téma je řešeno interdisciplinárně pomocí analýzy syrských a arabských písemných pramenů a archeologické prospekce na území iráckého Kurdistanu.

Zapojení OÚ do Strategie AV21

Posláním Akademie věd ČR je špičkový výzkum zaměřený na problémy a výzvy, kterým čelí současná společnost. Strategie AV21 reaguje na aktuální společenské výzvy promyšlenou formulací výzkumných programů, založených na spolupráci oborů a institucí při jejich řešení.

Program Evropa a stát: mezi barbarstvím a civilizací

Ohrožená architektura města Mosulu (Miroslav Melčák a Ondřej Beránek)
Thinking with Indian Intellectual Traditions (James Madaio)
Crossing Borders: Past and Future of Japan Studies in the Global Age (Nobuko Toyosawa)

Program Formy a funkce komunikace

Kontextový online tibetsko-česko-anglický slovník (Jarmila Ptáčková)

Program Paměť v digitálním věku

Databáze Taiwan Biographical Ontology (Táňa Dluhošová)
Persian Tadhkira Project (Kevin L. Schwartz)

Program Globální konflikty a lokální souvislosti: kulturní a společenské výzvy

Moderní muslimské identity v jihovýchodní Asii (Tomáš Petrů)
Studijní antologie arabského islámského písemnictví (Ondřej Beránek a Bronislav Ostřanský)
Gender a politická hnutí: půl století tureckého aktivismu (Lucie Drechselová)
Nový pohled na teorii čínského přízvuku (Hana Třísková)
Politický systém ČLR (Ondřej Klimeš)

Projekt Power and Strategies of Social and Political Order

Dlouhodobá interdisciplinární vědecko-výzkumná platforma OÚ, na které se podílejí zejména Táňa Dluhošová, Ondřej Klimeš, Jarmila Ptáčková, Giedrė Šabasevičiūtė, Nobuko Toyosawa ad. Blíže o aktivitách a publikacích v rámci této platformy viz: <http://power.orient.cas.cz>.

Bilaterální zahraniční granty a krátkodobá stipendia:

- **Melčák, Miroslav**
odborný spolupracovník projektu *The Land of Nineveh Archaeological Project* (Università degli Studi di Udine, Itálie, 2017–2020). Jedná se o multidisciplinární projekt prováděný Italskou archeologickou misí, jejímž cílem je průzkum oblasti Dohuku v iráckém Kurdistanu.
- **Toyosawa, Nobuko**
Japan Foundation Library Fund, Japan Foundation. Udělena dotace ve výši 900 000 jenů na nákup knih a knihovnických zdrojů.
- **Schwartz, Kevin L.**
Bahari Visiting Fellow in Study of Persian Book, Oxford, 2020–2021, výzkumný pobyt na 6 až 10 týdnů (odloženo kvůli Covidu).

Prémie Lumina quaeruntur Akademie věd ČR (2019–2023)

Projekt Balancing the Interests: Correlations of Ethnic and Foreign Policy in Contemporary China, **ředitel: Ondřej Klimeš** (členy týmu jsou: Jarmila Ptáčková, Giulia Cabras, Jan Karlach).

I. Hodnocení hlavní činnosti

Projekt se zabývá politikou soudobé Čínské lidové republiky, zejména souvislostmi její národnostní a zahraniční politiky. Cílem výzkumu je zjistit, jak národnostní politika Číny odráží zahraniční zájmy a domácí politické priority vládnoucí Komunistické strany Číny, a do jaké míry tyto priority naplňuje. Výzkum se zaměřuje na období předsednictví generálního tajemníka Xi Jinpinga od roku 2012 do současnosti, využívá prameny v čínštině a dalších jazycích Číny a metodologicky se opírá o postupy antropologie, lingvistiky, politologie a dalších disciplín.

■ c) Nejvýznamnější popularizační aktivity

Na pořádání veřejných přednášek i na jiných popularizačních aktivitách se negativně podepsala protiepidemická opatření, v jejichž důsledku musela být řada akcí zrušena nebo odložena, což se týká i dvou tradičních aktivit, **cyklu přednášek „Middle East Lecture Series“**, pořádaného každoročně ve spolupráci s Katedrou Blízkého východu FF UK v Praze a určeného jak vysokoškolským studentům, tak i dalším hlubším zájemcům o problematiku Blízkého východu, a **Dne otevřených dveří OÚ**, jímž se ústav tradičně prezentuje v rámci festivalu *Týden vědy a techniky AV ČR*. Z loňských aktivit na poli popularizace lze zmínit např. následující:

Festival „Eastern Tunes“

Festival asijské hudby a kultury „Eastern Tunes“ (hlavní organizátorka: Jarmila Ptáčková) se již tradičně konal s podporou OÚ v Mikulášovicích na Šluknovsku a jeho cílem bylo oslovit co nejširší škálu zájemců, mj. rodiny s dětmi, a to nejen hudbou, ale též promítáním, workshopy atd. Festival měl velký ohlas v celostátních i lokálních, českých i německých, médiích, např. 21. 6. Český rozhlas Plus (pořad Vertikála), www.novinky.cz, 5. 7. vybezek.eu, 6. 7. Děčínský deník, 11. 7. New Germany (www.neues-deutschland.de), Radio Regenerace, Fénix magazine ČČS aj.

Provozování webových stránek www.themiddleeastinprague.com

Tento web slouží k propagaci událostí a aktivit souvisejících s blízkovýchodní tematikou a odehrávajících se v Praze. Jeho tvůrci a správci jsou Stefano Taglia (OÚ) a Ebru Akcasu (FF UK).

Zapojení do projektu stáží pro studenty SŠ v ústavech AV ČR „Otevřená věda“

Příprava programu stáží pro středoškolské studenty nazvaného „Jak objevit Orient“ (hlavní koordinátorka: Jarmila Ptáčková)

Přednášky pro veřejnost a vzdělávací akce pro střední, základní a mateřské školy

Dluhošová, Táňa

27. 5.: online přednáška pořádaná AV ČR (projekt #Veda_na_doma), věnovaná historii Taiwanu a přenášena na Facebook a Youtube kanál AV ČR.

Klimeš, Ondřej

11. 2.: přednáška „Lidská práva v Číně“, Gymnázium Jana Palacha, Mělník.
27. 2.: přednáška „Nová éra čínské totality v Sin-ťiang“, Farní charita Prahy 3 – Vinohrady, Praha.

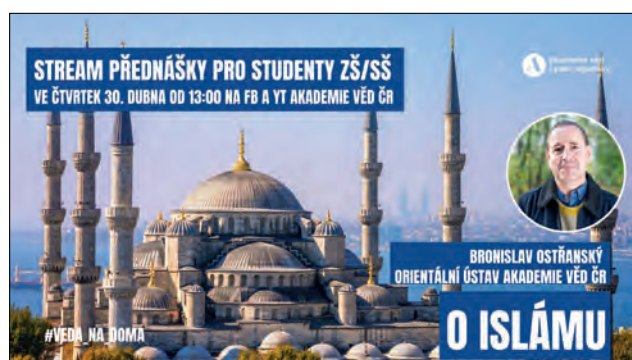
5. 3.: přednáška „Neototalitární vláda v dnešním Sin-ťiang“, Česko-čínská společnost, Praha.
4. 6.: prezentace „China's Pressures on Uyghur Diaspora Abroad“ v rámci semináře „Xinjiang and the Long Arm of Beijing: CCP Influence on the Uyghur Diaspora“, pořádaného Velvyslanectvím USA v Praze (online).
23. 11.: veřejná online debata „Understanding the Uyghur Crisis“, Velvyslanectví USA v Uruguayi a Francii.

Liščák, Vladimír

18. 1.: „Odoricus 2020 v Košířích“, veřejná přednáška k výročí úmrtí bl. Odorika z Pordenone, premonstrátský kostel sv. Jana Nepomuckého v Košířích, Praha.

Ostřanský, Bronislav

30. 4.: online přednáška pořádaná AV ČR (projekt #Veda_na_doma), věnovaná islámu a přenášena na Facebook a Youtube kanál AV ČR.

5. 9.: přednáška „Medievalismus v džihádistickém podání: Apokalyptická propaganda ISIS“, Letní škola medievistických studií, Klášter sv. Prokopa, Sázava.
15. 9.: veřejná přednáška „Apokalyptika v propagandě ISIS“, Městská knihovna, Praha.

I. Hodnocení hlavní činnosti

Ptáčková, Jarmila

18. 6.: „Byť na jediný den“, veřejná diskuze (Jarmila Ptáčková, Saša Neumann, Eda Kriseová, Jakub Klepal), Knihovna Václava Havla, Praha.
21. 6.: „Dalajlama a budoucnost Tibetu“, veřejná diskuze – Melting Pot Tomáše Etzlera (Jarmila Ptáčková, Saša Neumann).

Spolupráce s médii a online platformami

OÚ spolupracuje s veřejnými sdělovacími prostředky (zejména Česká televize, Český rozhlas) i s dalšími médii v ČR i zahraničí, jeho pracovníci pravidelně poskytují konzultace a vystupují s komentáři k aktuálnímu dění v zemích, které jsou předmětem jejich výzkumné činnosti. Významnější mediální výstupy lze dohledat i v archivu aktualit na: <http://www.orient.cas.cz>.

Výběr spolupráce se zahraničními médii:**Drechselová, Lucie**

17. 6.: komentář k ženskému politickému zastoupení v prokurdských politických stranách („Diyarbakir: les maires kurdes empêchés“) v pořadu „Cultures Monde“ stanice „France Culture“ (<https://bit.ly/3pzJmbg>).

Karlach, Jan

25. 6.: „Inside China's race to beat poverty“, *Financial Times* – <https://on.ft.com/3ovx4iz>.
2. 11.: „Benefits of Recovery Elude China's Poor“, *The Straits Times* – <https://bit.ly/3qZso6n> – rozhovor s redaktorem, kontext.

18. 11.: 【中国少数民族脱贫】专题报道第三集: 脱贫还是传承文化? 彝族人的两难 (Třetí díl pořadu „Únik z chudoby čínských menšinových národností“: „Únik z chudoby, nebo kontinuita kultury? Těžké rozhodování Yiů), Radio Free Asia – <https://bit.ly/3t1Cq8K> (text, podcast a video, v čínštině).

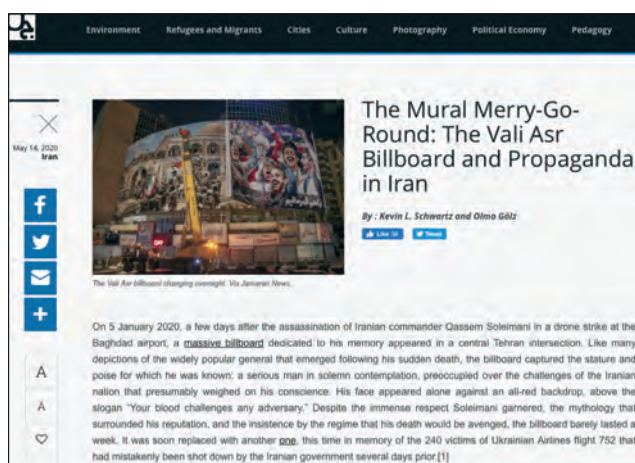
Klimeš, Ondřej

26. 8.: „Ludobójcza polityka Chin w prowincji Sinciang.“ [Genocidní politika Číny v Xinjiangu.] Klub Jagielloński – <https://bit.ly/2YEyvB3>.
28. 8.: „China's Genocidal Policies in Xinjiang“, Klub Jagielloński – <https://bit.ly/3pv7FXP>.

Schwartz, Kevin L.

8. 1.: komentář „American Hypocrisy on Display Again in the Middle East,“ *The Hill* – <https://bit.ly/3iYC5PC>.
14. 4.: komentář „Saudi Arabia, the UAE, and Egypt are Exporting Autocracy Across the Middle East,“ *Responsible Statecraft* (<https://bit.ly/2MyRXMK>).

14. 5.: článek s Olmo Gözl, “The Mural Merry-Go-Round: The Vali Asr Billboard and Propaganda in Iran,” *Jadaliyya*, May 14, 2020 – <https://www.jadaliyya.com/Details/41116>.

1. 9.: článek s Olmo Gözl, “Going to War with the Coronavirus and Maintaining the State of Resistance in Iran,” *Middle East Report Online*, September 1, 2020 – <https://bit.ly/3tgb1QP>.
27. 11.: komentář “Biden should rethink America’s fraught relationship with the Saudis”, *The Hill* – <https://bit.ly/3auzJEv>).

Výběr spolupráce s českými médii:

Beránek, Ondřej

26. 1.: ČT24 Horizont, téma: krádež dat z mobilního telefonu miliardáře Bezose (stopy míří do Saúdské Arábie) – <https://bit.ly/3iWGEtT>

Dluhošová, Táňa

15. 6.: Český rozhlas, interview na téma česko-taiwanské vztahy – <https://bit.ly/2M9gkAO>

Hons, Pavel

30. 10.: „Covid-19 a znečištění ovzduší. Riziková kombinace, které čelí Indie“, rozhovor s indologem Pavlem Honssem pro webové stránky Akademie věd ČR – <https://bit.ly/3tkgHZU>.
24. 11.: Český rozhlas Vltava, pořad Mozaika, rozhovor s překladatelem a první díl čtení z překladu románu Perumála Murugana *Napůl žena* z tamilštiny (pořad na pokračování) – <https://bit.ly/36Dijq4>.

I. Hodnocení hlavní činnosti

Karlach, Jan

30.12.: „Chudoba skončila, řekla strana“, *Deník N* – <https://bit.ly/3r8lDiJ/>.

Klimeš, Ondřej

26. 3.: „Rozumně o Číně s podporou PPF. Server Sinoskop používá i argumenty čínské propagandy“, *Hlídací pes* – <https://bit.ly/36oJpir/>.

22. 5.: „Čínský příběh pandemie a jeho české obměny“, *Aktuálně* – <https://bit.ly/36l67b1>.

18. 7.: „Čína zřejmě páchá genocidu Ujgurů“, *Deník Referendum* – <https://bit.ly/3rg9BnB>.

4. 11.: „Mezinárodní organizace selhávají, Čína rozumí řeči peněz a síly“, *Radio Wave* – <https://bit.ly/3rg9QPX>.

Ostřanský, Bronislav

4. 3.: „České míjení se s islámem“, *Deník Referendum* – <http://denikreferendum.cz/clanek/30839-ceske-mijeni-se-s-islamem>.

17. 2.: „Jedovatá houba jako memento jedovaté islamofobní kampaně“, *Alarm* – <https://a2alarm.cz/2020/02/jedovata-houba-jako-memento-jedovate-islamofobni-kampane/>.

Petrů, Tomáš

Stálý externí spolupracovník české verze časopisu *National Geographic* (odborné konzultace k problematice jihovýchodní Asie).

Ptáčková, Jarmila

10. 3.: „Čína mění Tibet, stěhuje pastevce do sídlišť. Místních se nikdo neptá, říká odbornice.“ Rozhovor s Jarmilou Ptáčkovou pro *aktualne.cz* – <https://bit.ly/3t8rciP>.

27. 5.: „Čína bojuje s chudobou a přemísťuje pastevce na sídliště. Tam ale chudnou ještě víc“, *Hlídací pes* – <https://bit.ly/2YojP8Z>.

27. 5.: „Boj s chudobou po čínsku. Modernizace tibetských nomádů“, *Sinopsis.cz* – <https://bit.ly/2Mf9NEA>.

6. 7.: „Ještě dlouhý život. K narozeninám 14. Dalajlámy“, *aktualne.cz* – <https://bit.ly/2YqNEWj>.

1. 10.: „Vědkyně Jarmila Ptáčková: Život v Tibetu se hodně změnil“ – <https://bit.ly/3cjdK5>.

6. 12.: rozhovor s Jarmilou Ptáčkovou o situaci

v Tibetu a areálu pro poznávání tibetské kultury ve Šluknovském výběžku, „Jak dostat Tibet do nitra Sudet“, časopis *Reportér* – <https://bit.ly/3t8WdmY>.

■ d) Vědecká infrastruktura

(výzkumné centrum na Taiwanu, časopisy, knihovna, elektronické databáze)

Výzkumné centrum na Taiwanu

Výzkumné centrum OÚ na Taiwanu bylo otevřeno v prosinci roku 2015. Centrum působí při Institute of History and Philology, Academia Sinica, Taipei. Smyslem centra, coby zahraniční pobočky OÚ, je sloužit jako platforma ke zprostředkovávání a posilování akademické výměny mezi českými a taiwanskými badateli a institucemi. Centrum vedle dalších odborných aktivit organizuje pobyt badatelů z OÚ a ve spolupráci s FF UK též doktorských studentů.

Více k aktivitám centra viz:

<http://power.orient.cas.cz/research-center-taiwan>.

Časopisy

Orientální ústav vydává dva časopisy:

Archiv orientální

(ISSN 0044-8699) je mezinárodní recenzovaný časopis založený roku 1929 při OÚ. První číslo, editované Bedřichem Hrozným, uveřejnilo články z egyptologie, asyriologie, arabistiky a indologie. Tematický rozsah se od té doby rozšířil i o další orientalistické disciplíny, včetně např. sinologie či afrikanistiky. Na rozdíl od jiných specializovaných časopisů si *ArOr* uchoval svou geografickou a tematickou diverzitu, s jedním nezbytným předpokladem: všechny příspěvky musí být založeny na primárních zdrojích. V současné době časopis vítá především články věnující se dějinám, náboženstvím, jazykům a literaturám Asie, Blízkého východu a Afriky. Časopis navíc vydává sérii Supplement, která slouží jako platforma pro editované publikace či monografie. *ArOr* je indexovaný v Art & Humanities Citation Index (AHCI) od Thomson Reuters a Scopusu od Elsevieru. Vedle tištěné podoby je dostupný rovněž elektronicky přes EBSCO a ProQuest. Impact factor: 0,18, H Index časopisu: 3, RG Journal impact: 0,5.

www.aror.orient.cas.cz

Šéfredaktorka: **Táňa Dluhošová**

Redakční tým: **Anna Křivánková, Pavel Hons, Stefano Taglia, Sergio Alivernini, Nobuko Toyosawa**

Mezinárodní redakční rada:

Claus Ambos, Julius-Maximilians-Universität, Würzburg

Marc Aymes, Center for Turkish, Ottoman, Balkan, and Central Asian Studies, Paris

Raj Sekhar Basu, University of Calcutta, Kolkata

Marilyn Booth, University of Oxford

Nicola Di Cosmo, Institute for Advanced Study, Princeton University

David Der-wei Wang, Harvard University

Hans van Ess, Ludwig-Maximilians University, Munich

Wang Fansen, Academia Sinica, Taipei

Imre Galambos, Cambridge University

Salvatore Gaspa, University of Padua

Şükrü Hanioglu, Princeton University

Robert Hellyer, Wake Forest University, Winston-Salem

Ann Heylen, National Taiwan Normal University (NTNU), Taipei

Nathan W. Hill, School of Oriental and African Studies, London

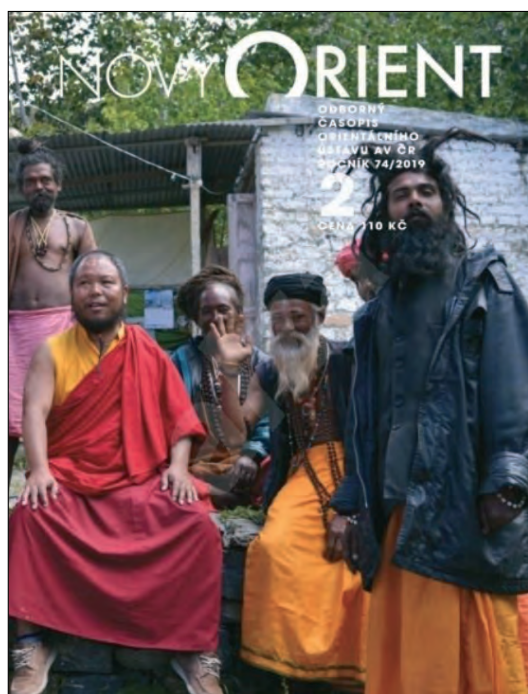
Konrad Hirschler, Free University, Berlin

I. Hodnocení hlavní činnosti

Abdülhamit Kırmızı, Şehir University, Istanbul
Jana Mynářová, Univerzita Karlova
Valerio Pisaniello, University of Verona
Cyrus Schayegh, Graduate Institute of International and Development Studies, Geneva
Jan Sýkora, Univerzita Karlova
Robert Tierney, University of Illinois, Urbana-Champaign
Charles Tripp, School of Oriental and African Studies, London

Attila Kovács
Jitka Malečková
Jan Marek
Tomáš Petrů
Gabriel Pirický
Jiří Prosecký
Miroslav Šedivý
Zdenka Švarcová
Břetislav Vachala
Lukáš Zádrapa

Nový Orient

(ISSN 0029-5302) je recenzovaný odborný časopis založený v roce 1945. Cílem časopisu je seznamovat českou odbornou i laickou veřejnost s realitou zemí Asie a Afriky a podporovat věcnou informovanost o nich. Odborné články časopisu *Nový Orient* nabízí svým čtenářům vyvážený vhled a hluboký informační kontext do problematiky dějin, náboženství, materiální kultury, současné politiky i jazyků a literatur asijských a afrických zemí.

Šéfredaktor: **Jakub Hrubý**
 Redakční tým: **Anna Krivánková, Jan Luffer**
 Redakční rada:
Luboš Bělka
Daniel Berounský
Josef Kandert

Knihovna

Vedením knihovny dočasně pověřen: **Jakub Hrubý**
 Knihovníci: Veronika Danešová, Sabina Dubovská, Jan Luffer, Václav Paštěka

Knihovna OÚ byla založena v roce 1929 a od té doby nashromáždila rozsáhlé, místy velmi unikátní, sbírky knih, časopisů i rukopisů, jejichž počet se blíží 300 tisícům, což z ní činí jednu z největších knihoven v rámci ústavů Akademie věd ČR. Knihovna nabízí své služby nejen badatelům, ale i veřejnosti. Vedle všeobecné sbírky knihovna zahrnuje tyto specializované fondy:

Lu Sünova knihovna, založena v roce 1952, obsahuje jedinečnou sbírku téměř 70 tisíc čínských zdrojů. Soustřeďuje bohatý materiál z nejrůznějších

oborů týkající se Číny. Jádrem knihovny představují knihy věnované literatuře (především moderní čínské literatuře z období let 1919–1949), literární kritice a historii. Je zde rovněž i bohatá sbírka pramenů ke studiu čínského divadla, čínské lidové slovesnosti, náboženství atd. Knihovna dále vlastní sbírku *congshu*, ucelených souborů děl ze všech oblastí čínské vzdělanosti, které bývaly čas od času vydávány, aby se jednotlivá díla uchránila před ztrátou. Většinu *congshu* tvoří reprinty z první poloviny 20. století, ale jsou mezi nimi i díla vydaná v 18. a 19. století. Nejstarší je *Han Wei congshu* z roku 1791. Knihovna kromě toho vlastní i další zajímavá díla, jako např. Taoistický kánon o 1120 svazcích – *Daozang* nebo sbírku 224 místních kronik, *difangzhi*, z nichž více než polovina není uvedena v Hervouetově *Catalogue des monographies locales chinoises dans les bibliothèques d'Europe* (Paris 1975). Knihovna má ve svém majetku rovněž různá zajímavá periodika z 1. poloviny 20. století, z nichž většina se opět týká literatury a literární kritiky. Je to např. kompletní vydání *Xiaoshuo yuebao* (1910–1931) a *Xin qingnian* (1915–1926).

Fairbankova knihovna – John King Fairbank (1907–1991), profesor historie na Harvardově univerzitě a zakladatel moderních čínských historických studií v USA, daroval anglickou část své osobní knihovny OÚ. Knihovna, inagurovaná v roce 1994, tak obsahuje zhruba 1600 knih v angličtině o čínských dějinách, kultuře, ekonomice a americko-čínských vztazích.

Korejská knihovna, založena roku 1958, kdy OÚ obdržel darem několik set knih a periodik od Akademie věd Korejské lidové demokratické republiky. Většina těchto knih byla vydána v 50. letech, zvláště po korejské válce. Fond knihovny zahrnuje asi 3500 knih, z nichž starší část je zejména severokorejského původu.

Tibetská knihovna, založena rovněž v roce 1958, kdy byla zakoupena úplná sbírka tibetského buddhistického kánonu Kandžur a Tandžur z východotibetského města Derge. Kromě nich knihovna obsahuje další unikátní materiály.

Taiwanské centrum sinologických informačních zdrojů (TCSIZ), zřízené v roce 2014 ve spolupráci s Národní ústřední knihovnou Taiwanu (NCL). Účelem TCSIZ je zpřístupnění sinologické literatury v čínštině darované NCL a zpřístupnění všech elektronických informačních zdrojů (zejména fulltextových databází a elektronických knih a přístupu do databáze čínských vzácných tisků) dostupných v NCL i jiných akademických pracovištích na Taiwanu (např. Academia Sinica).

I. Hodnocení hlavní činnosti

Elektronické databáze

Pracovníci OÚ se vedle své badatelské činnosti věnují i tvorbě odborných digitálních databází, platform a programů. Databáze jsou zdarma přístupné na internetu.

Tibetsko-anglicko-český slovník

Trojazyčný kontextový slovník. Testovací verze vytvořená spoluprací OÚ, Humboldtovy univerzity a Linguatools Berlin, s finanční podporou výzkumného programu „Formy a funkce komunikace“ Strategie AV 21. <https://linguatools.info/tibendicts>

english	tibetan (wyfie)	czech	comment	source
interrogation <small>noun</small> Although the interrogation lasted three days he did not even say the names of his friends.	མྱོད་ལོན། [khor lön] མྱོད་ལོན་ལུ་གྲུབ་པའི་གྲུབ་པ་ལྟར་དུ། མེད་པའི་གྲིབ་པ་མེད་པའི་འཇམ་པ་ལྟར་དུ།	výslech Ačkoli výslech trval tři dny, jinma svých přátel ani nevyzradil.	Compound verb	Tibetan-English Dictionary
rotate <small>verb</small> I rotate my prayer wheel every morning.	མྱོད་ལོན། [khor lön] མྱོད་ལོན་ལུ་མཚན་མཚན་དུ་མཚན་མཚན་ལྟར་དུ།	točit Točím svůj modlitební váleček každý den.		Tibetan-English Dictionary
about I didn't hear any news about you.	མྱོད་ལོན། [khor lön] འདྲི་རྒྱུད་མེད་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟོ་བའི་མཚན་མཚན་ལྟར་དུ།	o Nevíciť jsem o tobě žádná novinky.		Tibetan-English Dictionary
odd <small>adjective</small> Odd behavior makes me uncomfortable.	མྱོད་ལོན། [khor lön] འདྲི་རྒྱུད་མེད་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟོ་བའི་མཚན་མཚན་ལྟར་དུ།	ukonvosa		Tibetan-English Dictionary
happiness and sadness <small>noun</small> When my son left the college I had a feeling of both happiness and sadness.	མྱོད་ལོན། [khor lön] འདྲི་རྒྱུད་མེད་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟོ་བའི་མཚན་མཚན་ལྟར་དུ།	stěští a smutek		Tibetan-English Dictionary
happy <small>adjective</small> I am happy when I am together with my friends.	མྱོད་ལོན། [khor lön] འདྲི་རྒྱུད་མེད་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟོ་བའི་མཚན་མཚན་ལྟར་དུ།	šťastný Jsem šťastný, když jsem spolu se svými přáteli.		Tibetan-English Dictionary

TBIO (Taiwan Biographical Ontology)

Databáze obsahuje biografické informace o taiwanských elitách a je určena k prosopografickému studiu. Momentálně obsahuje informace o téměř 20 tisících lidech a 50 tisících organizací.

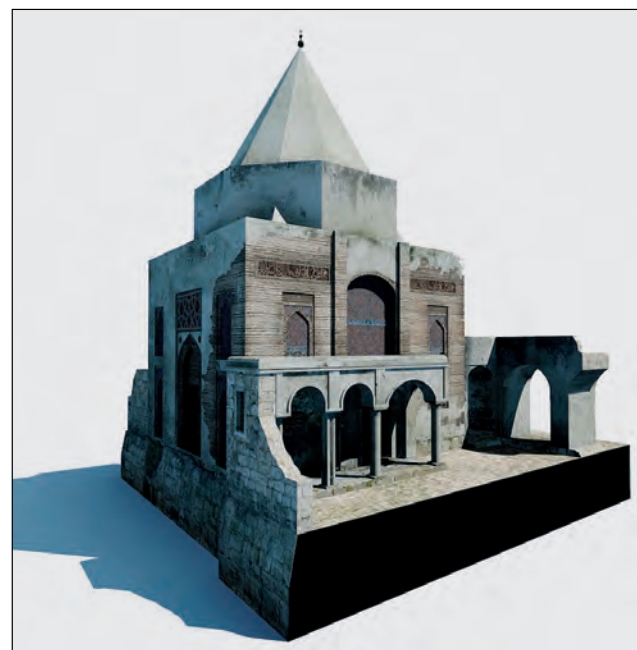
<http://tbio.orient.cas.cz>

Mosul

Projektové stránky obsahují průběžně aktualizované informace o hlavních zničených historických památkách v Mosulu pod vládou Islámského státu (2014–2017).

<http://www.monumentsofmosul.com>

Vzácné ročníky tibetských periodik

Periodika pochází z oblasti středního a východního Tibetu z 50. let 20. století, tedy z období počátku okupace/ osvobození tibetských oblastí armádou Čínské lidové republiky. Noviny v tibetském a později i čínském jazyce obsahují jedinečnou dokumentaci tohoto klíčového období v novodobé sino-tibetské historii a jsou vzácným zdrojem informací o tehdejší situaci i postupech čínské propagandy. Výtisky v archívu OÚ patří k posledním na světě. Databáze se dokončuje.

Digitalizace indických mikrofilmů z archívu OÚ

V roce 2020 proběhla příprava a práce v rámci projektu digitalizace mikrofilmů z archívu knihovny OÚ ve spolupráci s oddělením digitalizace Národní knihovny ČR. Dosud bylo do digitální podoby konvertováno 55 z celkového počtu 110 mikrofilmů pořízených v Indickém národním archívu v r. 1963 (Reports on Native Papers) a 15 z celkového počtu 34 mikrofilmů se starými hindskými rukopisy pořízených v Rádžasthánu v r. 1980 poskytnutých univerzitou v Heidelbergu (SAI).

2. Mezinárodní vědecká spolupráce

a) Mezinárodní poradní sbor

V roce 2019 došlo k vytvoření mezinárodního poradního sboru (International Advisory Board) OÚ ve složení:

- **Mareile Flitsch** – University of Zurich, Director of the Ethnographic Museum and Professor at the Department of Social and Cultural Anthropology
- **David Howell**, Harvard University, Professor of Japanese History
- **Eberhard Kienle**, Sciences Po/CNRS, Directeur de recherche
- **Gudrun Krämer**, Freie Universität Berlin, Professor of Islamic Studies, member of the Berlin-Brandenburg Academy of Sciences and Humanities and the German National Research Council
- **James Leibold**, La Trobe University, Melbourne, Professor in Chinese Politics and Asian Studies
- **Madeleine Reeves**, University of Manchester, Senior Lecturer in Social Anthropology
- **Atreyee Sen**, University of Copenhagen, Professor of Anthropology
- **Martin Slama**, Institute for Social Anthropology, Austrian Academy of Sciences
- **Naghmeb Sohrabi**, Brandeis University, Professor, Charles (Corky) Goodman Chair in Middle East History

I. Hodnocení hlavní činnosti

b) Pořádání mezinárodních akcí a konferencí

Rovněž mezinárodních workshopů a konferencí plánovaných OÚ na rok 2020 se citelně dotkla protiepidemická opatření, kvůli nimž bylo mnoho plánovaných aktivit zrušeno, část byla odložena a část uskutečněna online.

Nové didaktické metody pro výuku hovorové čínštiny

10. 9. (Praha) a 22. 9. (Olomouc)
Tento seminář představil pedagogům a též studentům dvě metody: prozodickou transkripci CHIPROT (vyznačení distribuce přízvuků, frázování), která slouží jako nástroj při osvojování přirozeného rytmu mluvené čínštiny, a tzv. „minimoduly“ (2–3slabičná frekventovná spojení slov s ustálenou zvukovou formou). Tyto metody byly vyvinuty pořadatelkou semináře na základě soustavné výzkumné práce v oboru prozodie mluvené čínštiny a jejích pedagogických zkušeností. Prezentace metod představuje završení dlouholetého výzkumu. Seminář dále avizoval chystanou publikaci *Mluvte čínsky hezky: prozodie hovorové čínštiny*, v níž jsou dané metody prvně využity.
Organizátorka a přednášející: Hana Třísková
Obou seminářů se zúčastnilo celkem 20 posluchačů.

Mongol Identity in Danger? Sociolinguistic Perspective on Mongolia and Inner Mongolia Autonomous Region

14. 10.
Mezinárodní workshop se věnoval otázkám proměn jazykové politiky ve vnitřním Mongolsku, jež podnítily zájem mezinárodních médií. Vědci, neziskové organizace i veřejnost, jak ve vnitřním Mongolsku, tak v zahraničí, v této souvislosti vyjádřili své obavy z narušování jazykové i kulturní diverzity a ohrožení jazykových práv menšin.

Workshop se zaměřil na různé sociolingvistické realie vnitřního Mongolska i Mongolska samotného a rozebíral mj. vztah národních a minoritních jazyků, dynamiku asimilace, jakož i roli jazyka v procesu sebeuvědomování si jednotlivých komunit.
Organizovala: Giulia Cabras (uspořádáno v rámci Středoasijské platformy)
Akce se konala online a zúčastnili se jí 4 přednášející a 40 posluchačů.

Pluralism and Plurality in Classical and Contemporary India

18.–19.10.
Mezinárodní konference se věnovala problematice pluralismu a plurality v klasické i současné Indii. Konference se mj. zaměřila na prekoloniální prameny a možnosti jejich využití v rámci nového promyšlení otázek plurality a pluralismu v indickém kontextu. Spojujícím tématem pronesených příspěvků i následných rozprav bylo zkoumání pluralismu a souvisejících témat v různých oblastech, jakými jsou např. komunalismus, etika, otázky jinakosti, sekularismus či různé strategie mírového soužití.
Organizoval: James Madaio
Akce se konala online, celkem na ní zaznělo 18 přednášek renomovaných odborníků. Mezi jinými se zúčastnili **Jessica Frazier** (University of Oxford), **Cat Prueitt** (University of British Columbia), **Lakshmi Bandlamudi** (City University of New York) či **Arindam Chakrabarti** (University of Hawaii, Manoa).

■ c) Přednášky na mezinárodních konferencích:

Cabras, Giulia

9. 7.: Prague Descriptive Linguistics Seminar, Univerzita Karlova, „Wutun Language and its Lexicon“.
- 20.–21. 11.: 14th Annual Conference on Asian Studies (ACAS), Univerzita Palackého, Olomouc, „Sinicization of Islam or Global Umma? ‚Voices‘ from WeChat“.
2. 12.: Prague Sociolinguistics Seminar, UK a AV ČR, „Islam in Chinese social networks: written and visual choices, politics, and aspirational identities“.

Dluhošová, Táňa

- 3.–5. 6.: Collaboration and Challenges in DH Research, Leiden, příspěvek „Concepts in Contexts: Lexical Features and Semantic Networks of Ideologies in Taiwan (1945–49)“ (online).
- 10.–12. 11.: konference „Political and Administrative Elites in Europe. Theory and Practice in Historical Perspective“, UK a MÚA AV ČR, příspěvek „Taiwan Biographical Ontology (TBIO database) and the study of Taiwanese elite families“ (online).

Drechselová Lucie

11. 9.: Centre for East European and International Studies, Berlín, příspěvek „Memories of the Mobilized Youth: a Gendered Perspective“ (online).

Klimeš, Ondřej

7. 3.: SOAS, Londýn, „Destruction of Minds and Intellectual Elites in the Xinjiang Crisis“.
- 1.–3. 7.: The Sixth Annual Meeting of the Lemkin Reunion, Central European University, Budapešť, „The Uyghur Factor in Sino-Turkish Relations“ (online).

Liščák, Vladimír

25. 11.: FF UK, konference „Vítr stepí, hradby oáz II: Příspěvky ke studiu dějin a kultury střední

Asie“, příspěvek „Öngütský král Körgiz ve světle nových pramenů“ (online).

Strnad, Jaroslav

- 18.–19. 9.: účast na konferenci „Pluralism and Plurality in Classical and Contemporary India“ (viz výše), příspěvek „Plurality of spiritual paths in the Dādūpanthī community of 17th century Rājasthān“ (online).

Taglia, Stefano

14. 10.: spolupořadatel panelu „Social, Economic, and Political Histories of Recreational Drugs in the Middle East and North Africa (19th and 20th Centuries)“, The Middle East Study Association of North America (MESA) Annual Conference, příspěvek „Productivity and Idleness in the Late Ottoman Empire: The Ottoman State and Cannabis Addicts“ (online).

Toyosawa, Nobuko

13. 12.: European Conference in Japanese Studies: Future of International Japanese Studies After/With Covid, Kyoto, „Some Preliminary Thoughts about the Future of Global Japanese Studies“ (online).

■ d) Přednášky na zahraničních univerzitách

Petrů, Tomáš

21. 1.: Fridrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg, přednáška „Can We Afford This? – China as a Factor in Malaysia’s Domestic and International Politics“.

Schwartz, Kevin L.

5. 11.: Cambridge University MES, přednáška „Literary Nationalism and the Idea of Bazgasht in Modern Iran“ (online).

I. Hodnocení hlavní činnosti

■ e) Zahraniční výzkumné cesty:

Rovněž zahraniční cesty za účelem terénního či archivního výzkumu, navazování nové a prohlubování stávající spolupráce či opatřování pramenů a literatury byly zásadním způsobem omezeny kvůli pandemii Covid 19. Z těch realizovaných se jednalo např. o následující cesty:

■ **Alivernini, Sergio**

13.–26. 7.: Würzburg, Německo, práce na Institut für Altertumswissenschaften (Lehrstuhl für Altorientalistik) při Julius-Maximilians-Universität. Studium v tamní asyriologické knihovně.

6. 9.–18. 10.: Würzburg, Německo, práce v tamní asyriologické knihovně.

18. 10.–26. 10., Verona, Itálie, studium v knihovně, Department of Cultures and Civilization, University of Verona.

■ **Dluhošová, Táňa**

únor až červen 2020, hostující profesorka, Chair in Taiwan Studies, Leiden University, Nizozemsko.

■ **Drechselová, Lucie**

leden 2020, Turecko (Ankara, Istanbul), terénní výzkum v rámci výzkumu Strategie 21 „Gender a politická hnutí: půl století tureckého aktivismu“.

■ **Hons, Pavel**

31. 1.–15. 2.: Indie, Tamilnádu, terénní výzkum v dalitských vesnicích, nákup literatury, rozhovory s dalitskými intelektuály.

■ **Klimeš, Ondřej**

25. 6.–1. 7.: terénní výzkum v ujugurské diaspoře.

■ **Özel Volfová, Gabriela**

leden až prosinec 2020, Turecko, pokračování výzkumného pobytu zaměřeného na sběr empirických dat pro mezinárodní projekt „Violence Against Women Migrants and Refugees: Analysing Causes and Effective Policy Response“ (viz granty výše).

■ **Ptáčková, Jarmila**

15. 11.–29. 11.: Egypt, pracovní cesta navazující na projekt sledující metody čínské veřejné a kulturní diplomacie v arabských státech.

■ **Šabasevičiūtė, Giedrė**

22. 1.–5. 2.: Káhira – terénní výzkum.

12. 9.–1. 11.: Káhira – terénní výzkum.

■ **Weingarten, Oliver**

únor až červen 2020, Leiden, studijní pobyt.

■ f) Návštěvy zahraničních odborníků

V roce 2020 navštívili OÚ např. tyto zahraniční odborníci:

- **Prof. Hanna Havnevik**, Religious Studies, University of Oslo, President of the International Association for Tibetan Studies
- **Dr. Simone Wille**, University of Innsbruck, vedoucí projektu *Patterns of Trans-regional Trails: The materiality of art works and their place in the modern era. Bombay, Paris, Prague, Lahore, ca. 1920s to early 1950s.* (financovaného z Austrian Science Fund FWF)

g) Přednášky zahraničních hostů:

V roce 2020 se z důvodu protiepidemických opatření počet přednášek zahraničních hostů výrazně omezil. Stihli jsme pouze:

- **Prof. Simon Kaner** (Executive Director, and Head of the Centre for Archaeology and Heritage, Sainsbury Institute for the Study of Japanese Arts and Cultures, and Director, Centre for Japanese Studies, University of East Anglia) – „Early Japanese Buddhist archaeology and its continental connections“, 11. března, 2020.

Co-organized by the Oriental Institute of the Czech Academy of Sciences and the Japan Foundation Budapest

Early Japanese Buddhist archaeology and its continental connections

featuring
Professor Simon Kaner
Executive Director, and Head of the Centre for Archaeology and Heritage, Sainsbury Institute for the Study of Japanese Arts and Cultures, and Director, Centre for Japanese Studies, University of East Anglia

The lecture will be held in English.

Date:
March 11, 2020 5:00 p.m.

Change of Venue:
Oriental Institute of the Czech Academy of Sciences, room 44.
(Pod Vodarenskou vezí 4, 182 08 Praha 8)

Admission is free, no registration required.
Contact info for inquiries:
Veronika Danesova : danesova@orient.cas.cz

- **Dr. Eylem Özkaya Lassalle** (Associate Professor, Galatasaray University, Istanbul, Turecko) – „Dying for a Cause: Hunger Strikes in Turkish Prisons (1960–2010)“, 13. března, 2020.

h) Dvoustranné dohody se zahraničními pracovišti

- Boğaziçi University, Istanbul, Turecko
- Centre for the Study of Manuscript Cultures, Universität Hamburg
- Centrum pro kultury a jazyky Židů, Vratislavská univerzita
- Department of Humanities and Cultural Heritage, University of Udine
- Dipartimento di Civiltà Antiche e Moderne, Università di Messina
- Dipartimento di Studi sull'Asia e sull'Africa Mediterranea, Ca' Foscari University
- Fakulta náboženských studií, Mahidol University, Thajsko
- Fakulta orientálních studií, Varšavská univerzita
- Fakulta sociálního rozvoje a západočínských rozvojových studií, Sichuan, Čína
- Filosofická fakulta, National Taiwan Normal University
- Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg
- Institut für Asien – und Afrika – Wissenschaften, Zentralasien-Seminar, Humboldt-Universität zu Berlin
- Institut für Kunstgeschichte Ostasiens, Universität Heidelberg
- Istituto Italiano di Studi Orientali – ISO, Sapienza Università di Roma
- The Center for Turkish Studies, Kadir Has Üniversitesi
- The Oxford Centre for Hindu Studies, University of Oxford
- University of Central Lancashire, United Kingdom
- Ústav historie a filologie, Academia Sinica, Taiwan
- Ústav orientalistiky, Slovenská akademie věd

I. Hodnocení hlavní činnosti

■ **ch) Další informace**

V roce 2020:

- sedm pracovníků OÚ bylo členem redakčních rad mezinárodních časopisů;
- vědečtí pracovníci OÚ byli mezi jinými členy následujících mezinárodních organizací:

- Amdo Research Network
- American Academy of Religion
- American Comparative Literature Association
- American Historical Association
- Association européenne d'études chinoises / European Association of Chinese Studies (EACS)
- Association for the Study of Persianate Societies
- Association of Asian Studies
- Association of Iranian Studies
- Association of Japanese Literary Studies
- Britain's National Association for South-East Asian Studies (ASEASUK)
- British Association for Japanese Studies
- Centre for Ottoman Studies at SOAS (COS)
- Dharma Academy of North America
- European Association for Japanese Studies
- European Association for Jewish Studies (EAJS)
- European Association for Middle East Studies (EURAMES) – Council
- European Association for South Asian Studies (EASAS)
- European Association for Southeast Asian Studies (EuroSEAS)
- European Association of Taiwan Studies (EATS)
- European Consortium for Political Research
- European International Studies Association
- European Society for Central Asian Studies (ESCAS)
- German Middle East Studies Association (DAVO)
- Internatinoal Association of Sanskrit Studies
- Italian Society for Middle Eastern Studies (SeSaMO)
- London Middle East Institute (LMEI)
- Middle East Studies Association (MESA)
- Religion in Society Research Network
- Society for Asian and Comparative Philosophy
- Society for Hindu-Christian Studies

3. Vědecká a pedagogická spolupráce s vysokými školami

OÚ je z rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR akreditovaným pracovištěm pro orientalistické **doktorské studijní obory**, které jsou uskutečňovány s Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze (jedná se o tyto programy: **Dějiny a kultury Asie; Blízkovýchodní studia; Teorie a dějiny literatur zemí Asie a Afriky; Dějiny a kultury zemí Asie a Afriky**). Vědečtí pracovníci OÚ jsou členy příslušných doktorských oborových rad.

V roce 2020 pracovníci OÚ přednášeli a vedli semináře a cvičení (po většinu roku v režimu distanční online výuky) na FF UK v Praze, Ostravské univerzitě, Univerzitě Palackého v Olomouci, Anglo-Americké Univerzitě v Praze a také na University of Leiden. V letním semestru 2019/2020 odpřednášeli pracovníci OÚ celkem **360 hodin**. V zimním semestru 2020/2021 odpřednášeli pracovníci OÚ celkem **264 hodin**.

Dále pracovníci ústavu vedli a oponovali četné bakalářské, magisterské a doktorské práce.

■ **a) Vedení doktorských, magisterských a bakalářských prací**

- Beránek O., vedení doktorské práce *Arabské armády a militarizácia spoločnosti*, Zuzana Kováčiková, FF UK.
- Dluhošová T., vedení bakalářské práce *Vytváření kulturního dědictví v současném Taiwanu: Případ Muzea horkých pramenů v Beitou*, Matyáš Havel, FF UK.
- Drechselová, L., vedení bakalářské práce *Politizace soudní moci v Turecku: případ Osmana Kavaly*, Laura Vassileva, FF UK.
- Holba, J., vedení magisterské práce *Filosofie mahámadhjamaky podle Dolpopy*, I. Cimalová, FF Ostravské univerzity.
- Hrubý, J., vedení bakalářské práce *Politické elity Tuyuhunů*, Bruno Aguas, FF UK.

- Ostránský B., vedení bakalářské práce *Význam šádhilijského súfijského řádu v boji proti extremismu*, Kristian Dembický, FF UK.
- Petrů, T., vedení bakalářské práce *Otisky indianizace v kultuře současné Jávy*, Markéta Losová, FF UK.
- Petrů, T., vedení bakalářské práce *Politické dějiny Východního Timoru od kolonialismu po nezávislost*, Nikola Valvodová, FF UK.
- Petrů, T., vedení doktorské práce *Společenská role indonéštiny a její proměna s ohledem na historickou a politickou situaci země: Srovnání sociálních funkcí a vztahu k mateřskému a národnímu jazyku z pohledu současných Indonésanů (dotazníkové šetření)*, Martina Rysová, Univerzita Palackého, Olomouc.
- Šabasevičiūtė, G., vedení doktorské práce *Arabic Literature and Translation, 1880s–1920s*, Adéla Provozníková, FF UK.
- Strnad, J., vedení doktorské práce *Ambā, Śikhaṇḍīnī and Śikhaṇḍī in the Mahābhārata*, Zuzana Špicová, FF UK.
- Strnad, J., vedení magisterské práce *Fonetické aspekty angličtiny uvnitř hindských mluvených textů*, Polina Sokolkina, FF UK.
- Strnad, J., vedení magisterské práce *Nirmal Varma a Československo*, Kateřina Rührová, FF UK.
- Zouplna, J., vedení magisterské práce *Mapam vs. Mapaj: otázky zahraničněpolitické orientace a společenské podoby izraelského státu, 1947–1954*, Veronika Benešová, FF UK.
- Zouplna, J., vedení magisterské práce *Sionismus a jidiš v Mandátní Palestině mezi lety 1920–1929: jazyk jako ideový nástroj židovského nacionalismu*, Karolina Kašeová, FF UK.

■ b) Oponentské posudky doktorských, magisterských a bakalářských prací

- Hons, P., magisterská práce *Rozdělení Indie – životní historie v kontextu geopolitických událostí*, Geti Mubeenová, PŘF UK.
- Özel Volfová, G.: bakalářská práce *Globální terorismus*, Zuzana Spudichová, MUP.
- Özel Volfová, G.: bakalářská práce *Íránská revoluce z roku 1979 a její dopady na dnešní společnost*, Barbora Zemanová, MUP.
- Özel Volfová, G.: bakalářská práce *Struktura al-Káidy před a po 11. 9. 2001*, Anna Macháčová, MUP.
- Özel Volfová, G.: bakalářská práce *Vývoj moderního terorismu*, Nikola Šoukalová, MUP.
- Özel Volfová, G.: magisterská práce *Role islamistických povstaleckých skupin v mezinárodní politice Střední Asie*, Shahnoza Sadykova, MUP.
- Özel Volfová, G.: rigorózní práce *Motivy homegrown teroristů útočících v zemích západní Evropy*, Lucie Homoláčová, MUP.

■ c) Přednášková činnost

- Alivernini, S., FF UK: Sumerian Language
- Alivernini, S., FF UK: Interpretation of texts I: Sumerian Text I
- Beránek, O., FF UK: Islamismus na přelomu 20. a 21. století
- Dluhošová, T., FF UK, Taiwan: Různé historické narativy
- Dluhošová, T., FF UK, Taiwan: Různé historické narativy (seminář)
- Dluhošová, T., University of Leiden, Taiwan: Multiple Histories
- Drechselová, L., FF UK: Současné Turecko: vybraná společensko-politická témata
- Drechselová, L., FF UK: Turecko za vlády AKP (2002–2020)
- Holba, J., FF UK: Buddhismus jako filosofie
- Holba, J., FF UK: Interpretace a četba buddhistických textů
- Hons, P., FF UK: Dalitské hnutí v Indii
- Hons, P., FF UK: Indické reálie a společnost
- Hons, P., FF UK: Konverzační cvičení v tamilštině
- Hons, P., FF UK: Literatury v novindických jazycích
- Hons, P., FF UK: Morfo-syntax a sémantika indických jazyků
- Hons, P., FF UK: Překladatelská cvičení
- Ostránský, B., FF UK: Středověké islámské myšlení II

I. Hodnocení hlavní činnosti

- Ostránský, B., FF UK: Sufismus: Úvod do islámské mystiky
- Petrů, T., FF UK: Bakalářský seminář
- Petrů, T., FF UK: Fenomény moderních asijských dějin
- Petrů, T., FF UK: Malajský svět
- Petrů, T., FF UK: Myšlení Asie
- Petrů, T., FF UK: Politické systémy jihovýchodní Asie II
- Šabasevičiūtė, G., FF UK: Sociology of the Middle East
- Strnad, J., FF UK: Bakalářský a diplomový seminář
- Strnad, J., FF UK: Buddhistický hybridní sanskrt, gramatika a četba (Mahāvastu, Lalitavistara)
- Strnad, J., FF UK: Interpretace sanskrtských filosofických textů (BrUp. se Šankarovým komentářem)
- Strnad, J., FF UK: Interpretace sůtrových textů (Jógasútry s Vjásovým kom.)
- Strnad, J., FF UK: Morfosyntax a sémantika indických jazyků
- Strnad, J., FF UK: Úvod do páli a četba textů théravadového buddhismu
- Taglia, S., Anglo-American University, Prague: Islam & the West: A Cinematic Affair
- Taglia, S., FF UK: Modern History of the Middle East and North Africa
- Taglia, S., FF UK: Selected Topics in Middle East History II
- Toyosawa, N., FF UK: Graduate Seminar on Historical Methods
- Třísková, H., FF UK: Prozodie hovorové čínštiny
- Zouplna, J., FF UK: Dějiny novodobého Izraele I
- Zouplna, J., FF UK: Dějiny Židů ve východní Evropě (1772–1939), sionismus a diasporní nacionalismus

■ 4. Získaná ocenění a další důležité informace

Dluhošová, Táňa

pozice hostující profesorky (**Chair in Taiwan Studies, Leiden University**), únor až červen 2020.

International Institute for Asian Studies

menu

People > Alumni > Táňa Dluhošová

Táňa Dluhošová

From 1 February until the end of June 2020, the new Chair of Taiwan Studies at Leiden University and IIAS is occupied by Dr Táňa Dluhošová, from the Oriental Institute of the Czech Academy of Sciences, Prague, Czech Republic.

	Position Professorial Fellow	Period of stay at IIAS 01-02-2020 to 30-06-2020
	Country of origin Czechia	Research topic Taiwanese elite families

Dr Táňa Dluhošová will be teaching a course in Taiwanese history and culture at the Leiden University Institute for Area Studies (LIAS) and continue her research into Taiwanese elite families at both LIAS and IIAS. Dr Dluhošová has developed several innovative, interdisciplinary methodological approaches to the study of social change in Taiwan.

Klimesš, Ondřej

prémie Lumina Quaeruntur Akademie věd ČR (2019–2023), projekt *Balancing the Interests: Correlations of Ethnic and Foreign Policy in Contemporary China*.

Liščák, Vladimír

11. 12. 2020 úspěšně proběhla obhajoba práce na téma „Bratr Odorik a jeho zpráva o východních krajích světa: Styky Evropy a mongolské Číny ve 13. a 14. století“ a udělen **titul DSc.**, AV ČR.

II. Informace o složení orgánů OÚ a o jejich činnosti či o jejich změnách

■ 1. Složení orgánů pracoviště a jejich činnost

■ a) Ředitel:

Mgr. Ondřej Beránek, Ph.D. (jmenován na druhé funkční období s účinností od 1. února 2018)

Rok 2020 se vlivem epidemie COVID-19 a různých souvisejících opatření z velké části odehrával ve zvláštním modu. Činnost ústavu byla v mnoha ohledech omezena (to se týkalo zejména zahraničních aktivit: terénního výzkumu, účasti na konferencích atp.). Nicméně i tak se řediteli v součinnosti s THS podařilo zajistit plynulý chod všech složek OÚ. Jako tradičně patřilo k důležitým úkolům zejména dohlížení nad řádným plněním rozpočtu, grantovou činností i výběrovými řízeními (včetně těch mezinárodních), stejně jako pomoc s organizováním vědeckých aktivit i popularizací ústavu a jeho výsledků v médiích. Ředitel rovněž coby vedoucí interního projektového týmu dohlížel na postup prací v souvislosti s rekonstrukcí objektu Hybernská (spoluvlastněný Psychologickým ústavem AV ČR a Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR). Ředitel v neposlední řadě rovněž ústav zastupoval na nejrůznějších zasedáních akademických orgánů a během přijímání zahraničních návštěv. O svých aktivitách ředitel pravidelně informoval na poradách vědeckých pracovníků ústavu i na zasedáních Rady pracoviště a Dozorčí rady.

Sekretariát:

Jitka Princová / Mgr. Anna Křivánková, Ph.D.
(od června 2020)

Zástupce ředitele:

PhDr. Bronislav Ostřanský, Ph.D.

Technicko-hospodářská správa:

vedoucí: Ing. Markéta Ondráčková
Jozefína Kudlíková

■ b) Rada instituce

Většina členů s mandátem od 24. října 2017, ve složení:

Předseda: PhDr. Tomáš Petrů, Ph.D. (OÚ) (mandát od 2. května 2017)

Místopředsedkyně: Mgr. Táňa Dluhošová, Ph.D. (OÚ)

Interní členové:

Mgr. Ondřej Klimeš, Ph.D.

PhDr. Bronislav Ostřanský, Ph.D.

Stefano Taglia, Ph.D.

Externí členové:

Doc. Daniel Berounský, Ph.D. (Ústav asijských studií FF UK) (mandát od 2. května 2017)

Doc. PhDr. Daniel Boušek, Ph.D. (Katedra Blízkého východu FF UK) (mandát od 1. února 2019)

Mgr. Pavlína Cermanová, Ph.D. (Filosofický ústav AV ČR) (mandát od 1. února 2019)

PhDr. Ondřej Ditrych, MPhil. Ph.D.

(Ústav mezinárodních vztahů)

Tajemník:

Mgr. Miroslav Melčák, Ph.D.

Činnost Rady v roce 2020:

Schůze 3. června

- 1) Rada ověřila výsledek hlasování *per rollam* II/2020 (z 20. 4. 2020) ve věci návrhu rozpočtu na rok 2020 a střednědobého výhledu provozních nákladů a výnosů na roky 2021 a 2022 a ve věci nominace členů do atestační komise v tomto znění: V hlasování *per rollam* II/2020 schvalují/neschvalují návrhy rozpočtů a nominaci Daniela Bouška, Pavlína Cermanové, Jakuba Hrubého, Jaroslava Strnada and Jana Zouplny do atestační komise.
- 2) Rada projednala a schválila (7 hlasy ze 7) finální rozpočet OÚ za rok 2019.
- 3) Rada schválila zprávu auditora za rok 2019.
- 4) Ředitel OÚ Ondřej Beránek Radu seznámil s finální podobou Výroční zprávy OÚ za rok 2019. Co se týká její přípravy, vyzdvihl podíl Dr. Ostřanského jakožto jejího spoluautora. Ocenil rovněž povedené grafické zpracování. Rada se pochvalně vyjádřila k širokému rozsahu působnosti ústavu, jakož i k vysoké kvalitě prezentovaných výstupů.
- 5) Ředitel Radu informoval o dění v OÚ za poslední měsíce. OÚ pokračuje v přípravách na letošní mezinárodní evaluace. Byly stanoveny týmy a vybrány a popsány nejkvalitnější publikace, jež budou k hodnocení předloženy. Nyní probíhá příprava přihlášek pro 2. fázi evaluací od jednotlivých týmů i za celý ústav. Je velmi pravděpodobné, že 2. fáze (prezenční návštěvy evaluačních

II. Informace o složení orgánů OÚ a jejich činnosti či o jejich změnách

komisí na pracovištích) bude odsunuta do roku 2021. Kvůli koronavirové epidemii byly odloženy plánované konference a návštěvy. Přírozeně neprobíhaly ani výzkumné cesty do zahraničí. Nevyužité peníze na cestovní náklady budou buď využity v druhé polovině roku, umožní-li to situace, nebo budou použity na další relevantní akademické aktivity. Co se personální oblasti týče, do OÚ na začátku roku nastoupili dva noví badatelé v rámci projektu Lumina: Giulia Cabras (Ph.D. INALCO, Paris) a Jan Karlach (Ph.D. Hong Kong Polytechnic University). V únoru byla také vyhlášena tři nová mezinárodní výběrová řízení: badatelská pozice na Japonsko (v tomto případě bylo rozhodnuto řízení zrušit), badatelská pozice na střední Asii (stále probíhá), a post-doktorská pozice na jihovýchodní Asii (vzhledem k probíhajícím epidemiologickým opatřením nebylo reálné případné zahraniční kandidáty dostat do ČR k původně plánovanému datu nástupu 1. 7. 2020). Sekretářka OÚ, paní Jitka Princová se rozhodla odejít do důchodu. Na její místo nastoupila japanoložka Mgr. Anna Křivánková, Ph.D., která zároveň pracuje v redakcích obou ústavních časopisů (NO i ArOr). Před časem odešla na mateřskou dovolenou vedoucí knihovny OÚ Mgr. Hana Zahradníčková. Z tohoto důvodu se připravuje výběrové řízení na hlavního knihovníka (zatím bylo odkládáno vzhledem ke zdravotní situaci). V knihovně v současné době vypomáhá na částečný pracovní úvazek sinolog Mgr. Václav Paštěka. Vedením knihovny byl dočasně pověřen Dr. Jakub Hrubý. V roce 2020 již vyšlo badatelům OÚ několik publikací u prestižních nakladatelů či ve špičkových impaktovaných časopisech: Schwartz, Kevin, *Remapping Persian Literary History, 1700–1900* (Edinburgh: Edinburgh University Press); Dluhošová, Táňa “Decoding Publication Records: Ruptures and Continuities in 1940s Taiwanese Literary History,” *Journal of Asian Studies*. (Cambridge Core) (Published online: 15 Jan 2020); Schwartz, Kevin, “A Transregional Persianate Library: The Production and Circulation of *Tadhkiras* of Persian Poets in the 18th and 19th Centuries,” *International Journal of Middle East Studies*. (Cambridge Core) (Published online: 20 Jan 2020); Zouplna, Jan, “Readjustment or Reversal? The ‚Normalization‘ of Relations Between France and Israel, 1957–63,” *British Journal of Middle Eastern Studies*. (Published Online: 20 Jan 2020).

6) Ve věci rekonstrukce budovy v ulici Hybernská Dr. Beránek informoval Radu, že v lednu/únoru 2020 dobehla soutěž na dodavatele projekčních a inženýrských

služeb. Zvítězila firma Anta, která začala s projekčními pracemi. Proběhl například restaurátorský průzkum různých hodnotných prvků (kámen, kov, dřevo) a byla zpracována dokumentace památkově cenných prvků. Vyhotoveny byly téměř všechny plánované sondy potřebné pro stavební, statický a mykologický průzkum objektu a rešerše geologického podloží v jeho okolí. Bude-li vše postupovat podle plánu, dá se očekávat zahájení vlastní rekonstrukce v roce 2022.

Schůze 4. prosince

- 1) Rada ověřila výsledek hlasování *per rollam* III/2020 (17. 9. 2020) ve věci nominace Dr. Sarah Tynen (Střední Asie) a Dr. Irwana Syazliho (jihovýchodní Asie) na dvouleté postdoktorské akademické pozice. Návrh byl schválen 9 hlasy z 9.
- 2) Rada projednala návrh memoranda o spolupráci s Dipartimento di Civiltà Antiche e Moderne (Università di Messina), které se zakládá na již probíhající spolupráci Dr. Sergia Aliverniniho na projektu týkajícího se zpracování nepublikovaných klínopisných tabulek v Britském muzeu. Rada jednohlasně návrh podpořila a vyzvala ředitele OÚ, aby memorandum podepsal.
- 3) Ředitel Radu informoval o své kandidatuře do Akademické rady AV ČR na období 2021–2025. Rada diskutovala hypotetické možnosti změn ve vedení OÚ v případě, že by byla jeho kandidatura úspěšná.
- 4) Ředitel Radu informoval o dění v OÚ za poslední měsíce. Konstatoval, že pracovníci OÚ publikovali množství kvalitních výstupů v prestižních zahraničních i českých nakladatelstvích. Jde především o tyto monografie a sborníky z poslední doby: Jarmila Ptáčková: *Exile from the Grasslands: Tibetan Herders and Chinese Development Projects*. Seattle: University of Washington Press, 2020; Lucie Drechselová: *Local Power and Female Political Pathways in Turkey: Cycles of Exclusion*. Palgrave Macmillan 2020; Jarmila Ptáčková, Ondřej Klimeš, Gary Rawnsley (eds.): *Transnational Sites of China's Cultural Diplomacy. Central Asia, Southeast Asia, Middle East and Europe Compared*. Palgrave Macmillan 2021; James Madaio: hostující editor čísla časopisu *Journal of Hindu Studies* (Volume 13, Issue 2, August 2020); Vernacular Hinduisms: texts, traditions and transformation (Oxford University Press); Táňa Dluhošová: *Bitevné polia povojnové literatúry na Taiwane (1945-1949)*. Praha: Academia, 2020; Ondřej Beránek, Bronislav Ostřanský, Pavel Ťupek (eds.): *Islámská čítanka: studijní antologie arabského*

islámského písemnictví. Praha: Vydavatelství FF UK, 2020. Vzhledem ke koronavirové epidemii bylo velmi omezeno organizování konferencí. Přesto se na podzim podařilo uskutečnit alespoň dvě v online prostředí: – *Pluralism and Plurality in Classical and Contemporary India*, 18–19. září 2020 (zorganizoval James Madaio) – *Mongol Identity in Danger? Sociolinguistic Perspectives on Mongolia and Inner Mongolia Autonomous Region* (uspořádáno v rámci Středoasijské platformy), 14. října 2020 (zorganizovala Giulia Cabras). OÚ zaznamenal úspěchy i při získávání grantů. V rámci grantu GAČR bude Dr. James Madaio počínaje rokem 2021 řešit projekt věnující se globálnímu hinduismu. Dr. Nobuko Toyosawa získala dotaci od Japan Foundation ve výši 900.000 JPY pro akvizici japonských zdrojů pro knihovnu OÚ. V nejbližší době dojde k posílení OÚ o nové pracovníky. Na počátku roku 2021 by měli nastoupit jako posily na výzkum Střední Asie Dr. Sarah Tynen (Ph.D. z University of Colorado-Boulder), financováno post-doktorskou dotací AV, a Dr. Thomas Loy (Ph.D. z Humboldt-Universität Berlin). V současné době probíhají výběrová řízení na obsazení pozice japanologa a rovněž vedoucího knihovny. Ke konci roku 2020 se rozhodl na svou vlastní žádost opustit funkci vedoucího Oddělení Jižní Asie Dr. Jaroslav Strnad. Rada OÚ velmi oceňuje jeho dlouholetý přínos pro českou orientalistiku a její členové se shodli, že Dr. Strnadovi náleží za jeho kvalitní a obětavou práci pro oddělení v průběhu více než 20 let velký dík. Jeho nástupcem se stane Dr. Pavel Hons.

5) Ve věci rekonstrukce budovy v ulici Hyberská Dr. Beránek informoval Radu, že pandemie COVID-19 naštěstí nijak zásadně neohrozila probíhající práce. V současné době finišují přípravy dokumentace pro stavební povolení.

■ c) Dozorčí rada

Jmenována od 1. 5. 2017 v tomto složení:

Předsedkyně: PhDr. Taťána Petrasová, CSc. (ÚDU AV ČR – jmenována předsedkyní DR na 2. funkční období s účinností od 15. 1. 2020 – 14.1.2025)

Místopředseda: Mgr. Jakub Hrubý, Ph.D. (OÚ AV ČR)

Členové:

Prof. PhDr. Jitka Malečková, CSc. (Katedra Blízkého východu FF UK)

JUDr. Ján Matejka, Ph.D. (Ústav státu a práva AV ČR)

Ing. Magdaléna Vecková (Knihovna AV ČR)

Tajemnice:

Dr. Jarmila Ptáčková

Činnost Dozorčí rady v roce 2020:

32. schůze (17. hlasování per rollam), 31. března

Dozorčí rada formou per rollam jednomyslně:

1. schválila bez připomínek Zápis z 31. zasedání Dozorčí rady
2. formálně schválila zápisy z 12., 13., 14., 15. a 16. hlasování per rollam
3. schválila bez připomínek Zprávu o činnosti Dozorčí rady za rok 2019
4. přijala výsledky hospodaření pracoviště za rok 2019 bez připomínek.
5. projednala bez připomínek Návrh rozpočtu pracoviště na rok 2020
6. projednala bez připomínek Návrh rozpočtu střednědobého výhledu na roky 2021 a 2022.

33. schůze, 29. května

1) V souladu s jednacím řádem byl ověřen a bez připomínek schválen zápis z 32. zasedání Dozorčí rady OÚ AV ČR ze dne 31. března 2020. Z důvodu vládního nařízení o omezení pohybu, proběhlo 32. zasedání Dozorčí rady formou per rollam.

2) Dozorčí rada potvrdila výsledek 18. hlasování per rollam z 20. 4. 2020.

Jednalo se o usnesení ve znění: Dozorčí rada formou per rollam dne 20. dubna 2020 projednala a schválila Dohodu o úpravě nájemného pí. Navrátilové v pronajímaných prostorách v objektu Hyberská 8, Praha 1. Jedná se o prominutí nájemného za březen a duben 2020 z důvodu uzavření prodejny v návaznosti na usnesení vlády a mimořádná opatření ministerstva zdravotnictví o omezení maloobchodního prodeje vydaných 12. března 2020. Usnesení bylo přijato všemi členy DR. Dozorčí rada potvrdila výsledek 19. hlasování per rollam z 19. 5. 2020. Jednalo se o usnesení ve znění: Dozorčí rada OÚ AV ČR, v. v. i., projednala formou per rollam dne 19. května 2020 dokumenty týkající se výběru dodavatele Ekonomického informačního systému a uděluje předchozí písemný souhlas k uzavření implementační smlouvy a servisní smlouvy mezi sdružením ústavů AV ČR ve složení Knihovna, Matematický ústav, Ústav pro českou literaturu, OÚ a Ústav státu a práva s vítězem výběrového řízení

II. Informace o složení orgánů OÚ a o jejich činnosti či o jejich změnách

na dodávku ekonomického informačního systému, společností BBM spol. s r.o. Usnesení bylo přijato všemi členy DR.

3) Vedoucí THS ing. Ondráčková seznámila DR s výsledky hospodaření za rok 2019. Uvedla zvýšení tržby oproti roku 2018, kdy tržby za vlastní výroby tvořily 197 925,-, na 519 209,- v roce 2019. Ke zvýšení tržby došlo především ze zvýšení prodeje časopisů vydávaných OÚ. Kvůli překročení obrátu ve výši 1 000 000,- se OÚ v roce 2020 stal plátcem DPH. Dr. Beránek uvedl, že většina prostředků OÚ byla využita na osobní náklady. Další vysoké položky se týkaly služeb a cestovních nákladů, které bezprostředně souvisí s výzkumnou a publikační činností pracoviště. Předsedkyně DR Petrasová, doc. Malečková a ing. Vecková ohodnotily kladně vývoj a hospodaření pracoviště. Dozorčí rada projednala bez připomínek výsledky hospodaření za rok 2019.

4) Ing. Ondráčková seznámila DR s průběhem ověřování účetní závěrky auditorem. Nezávislý auditor neshledal v účetní závěrce OÚ 2019 žádné nedostatky. Dozorčí rada vzala předloženou zprávu nezávislého auditora bez připomínek na vědomí.

5) Ing. Ondráčková seznámila Dozorčí radu se záměrem rozdělení hospodářského výsledku roku 2019. OÚ převede povinný podíl 5 % ze zisku ve výši 5 000,- do Rezervního fondu a zbytek ve výši 93 915,96 do Sociálního fondu. Dozorčí rada toto odsouhlasila.

6) Ředitel seznámil členy DR s výsledky Výroční zprávy o činnosti a hospodaření pracoviště za rok 2019. Zdůraznil zejména kvalitu zahraničních výstupů pracovníků OÚ v renomovaných nakladatelstvích a periodikách. Dále zdůraznil setrvávající zapojení pracovníků OÚ do grantových aktivit, včetně Strategie AV 21, a vyzdvihl jejich účast na významných zahraničních konferencích i organizaci mezinárodních jednorázových i periodických konferencí a přednášek pro veřejnost, jako jsou například Middle East Lecture Series pořádané ve spolupráci s FF UK. Upozornil také na časté vystupování pracovníků OÚ v médiích (zejména dr. Klimeš). Dr. Beránek zmínil také rostoucí zapojení OÚ do digitalizační činnosti a vytváření digitálních databází. Předsedkyně DR pozitivně hodnotila činnost ústavu v roce 2019. Ing. Vecková zhodnotila pozitivně také zpracování a prezentaci činnosti OÚ ve Výroční zprávě. Doc. Malečková ocenila mimo jiné spolupráci OÚ s FF UK. Na dotaz předsedkyně DR ohledně podané žádosti o ERC grant dr. Toyosawou, dr. Beránek uvedl, že tato žádost bohužel ve výběrovém

řízení neuspěla, ale že pracovníci OÚ plánují podat další žádosti v řízení ERC a u dalších poskytovatelů vědeckých prostředků v nadcházejícím období. Dozorčí rada se vyjádřila bez připomínek k Výroční zprávě o činnosti a hospodaření pracoviště za rok 2019.

7) Na základě vědeckých a hospodářských výsledků pracoviště Dozorčí rada jednomyslně odsouhlasila vyhodnocení manažerských schopností ředitele pracoviště jako vynikající.

8) V bodě Různé byl předběžně odsouhlasen termín prohlídky objektu Hyberská, 22. 6. 2020. Dále byl projednán dodatek k Nájemní smlouvě č. A1HYB ze dne 1. 11. 2017 se společností Vodafone. Dozorčí rada si vyžádala znění původní smlouvy a prvního dodatku. Další projednání se uskuteční formou per rollam po dodání požadovaných podkladů. Ing. Ondráčková informovala Dozorčí radu o potřebě navýšení stavebních investic souvisejících se stavebními akcemi v objektu Hyberská ze 6 mil CZK na 8 mil CZK v roce 2020 a na částku 8 052 000,- v roce 2021. Dozorčí rada vzala na vědomí informace ohledně navýšení stavebních investic v objektu Hyberská. V souvislosti s probíhajícími pracemi v objektu Hyberská dr. Beránek uvedl, že památkové a stavební průzkumy proběhly v objektu Hyberská podle plánu. Dále, že proběhlo představení plánovaných stavebních úprav v objektu Hyberská před Komisí pro uzemní rozvoj MČ Praha 1. Některá jednání ohledně postupu plánovaných úprav v objektu Hyberská se kvůli omezením spojeným s nařízeními vlády v souvislosti se situací COVID-19 opozdila. Většina prací však probíhá podle plánu. Ing. Vecková informovala o průběhu výběrového řízení na zavedení Ekonomického informačního systému. Výběrové řízení již bylo ukončeno, nyní jsou smlouvy připraveny k projednání Akademickou radou a po schválení se může přistoupit k podpisu smlouvy s vítězem výběrového řízení, společností BBM spol. s r.o. Dozorčí rada byla seznámena dr. Beránkem s žádostí dalších dvou nájemníků objektu Hyberská o úpravu nájemních podmínek během omezení maloobchodního prodeje v souvislosti s nařízeními vlády k situaci COVID-19.

■ 2. Změny ve složení orgánů:

V roce 2020 nedošlo ke změnám ve složení orgánů OÚ.

III. Informace o změnách zřizovací listiny

V roce 2020 nedošlo k žádné změně zřizovací listiny.

IV. Hodnocení další a jiné činnosti:

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce:

V roce 2020 nebyly zjištěny žádné nedostatky v hospodaření.

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj:**

Přílohou výroční zprávy (viz webové stránky OÚ) je účetní závěrka a zpráva auditora k hospodaření OÚ. Tyto dokumenty dokládají, že hospodaření OÚ probíhalo standardně a v souladu s příslušnými předpisy.

VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště*:

V roce 2021 bude OÚ dále rozvíjet svoji hlavní činnost, a to i s podporou několika českých a zahraničních grantových projektů. Bude kladen důraz na pokrytí nejrůznějších aspektů vědecké práce, od publikování primárního výzkumu (s důrazem na mezinárodní výstupy) a účast na odborných konferencích, po popularizaci vědy mezi veřejností a v médiích a expertní servis státním orgánům a institucím.

* Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí*:

OÚ nemá speciální aktivity v oblasti ochrany životního prostředí. Provoz ústavu produkuje pouze běžný komunální odpad, kromě vypotřebovaných tonnerových kazet, které jsou předávány k ekologické likvidaci odpovědné firmě. OÚ třídí odpad v kancelářích, knihovně a redakcích časopisů.

IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů*:

Pracovně právní vztahy ústavu se řídí Zákoníkem práce a vnitřními předpisy OÚ.

X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím**

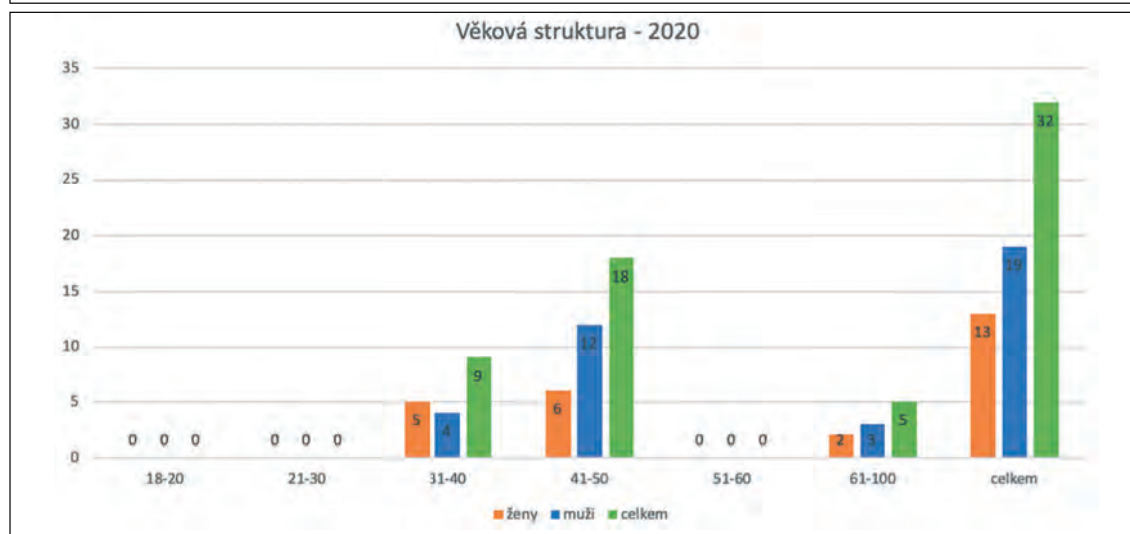
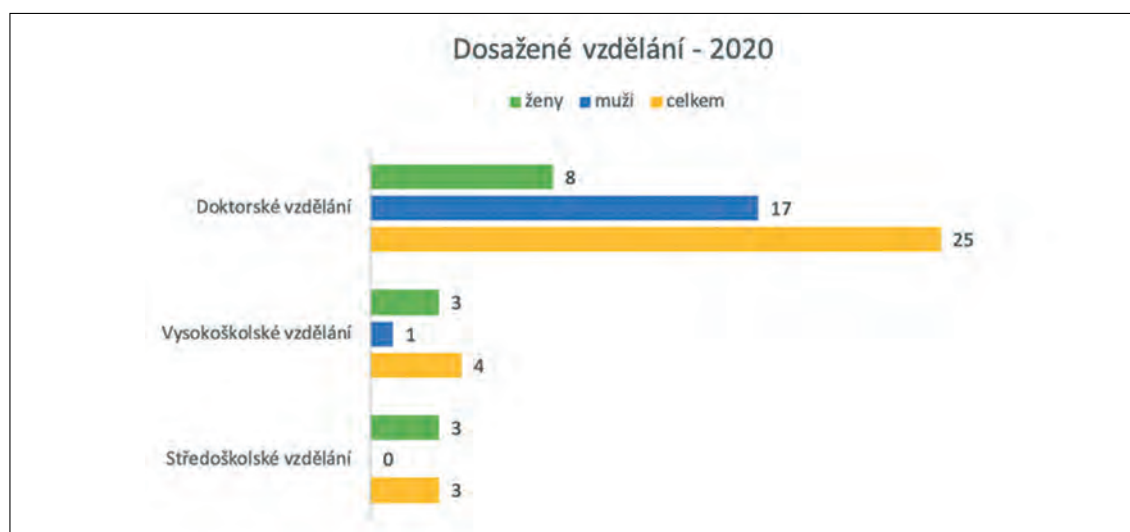
V souladu se zákonem č. 106/1999 Sb. zveřejňuje OÚ AV ČR, v. v. i. všechny relevantní informace na svých internetových stránkách, zejména pod adresou: http://www.orient.cas.cz/sys/pristup_k_informacim.html.

Žádost o další informace lze podat prostřednictvím kontaktů uvedených na internetových stránkách.

V roce 2020 evidoval OÚ níže uvedené počty žádostí o informace a souvisejících dokumentů:

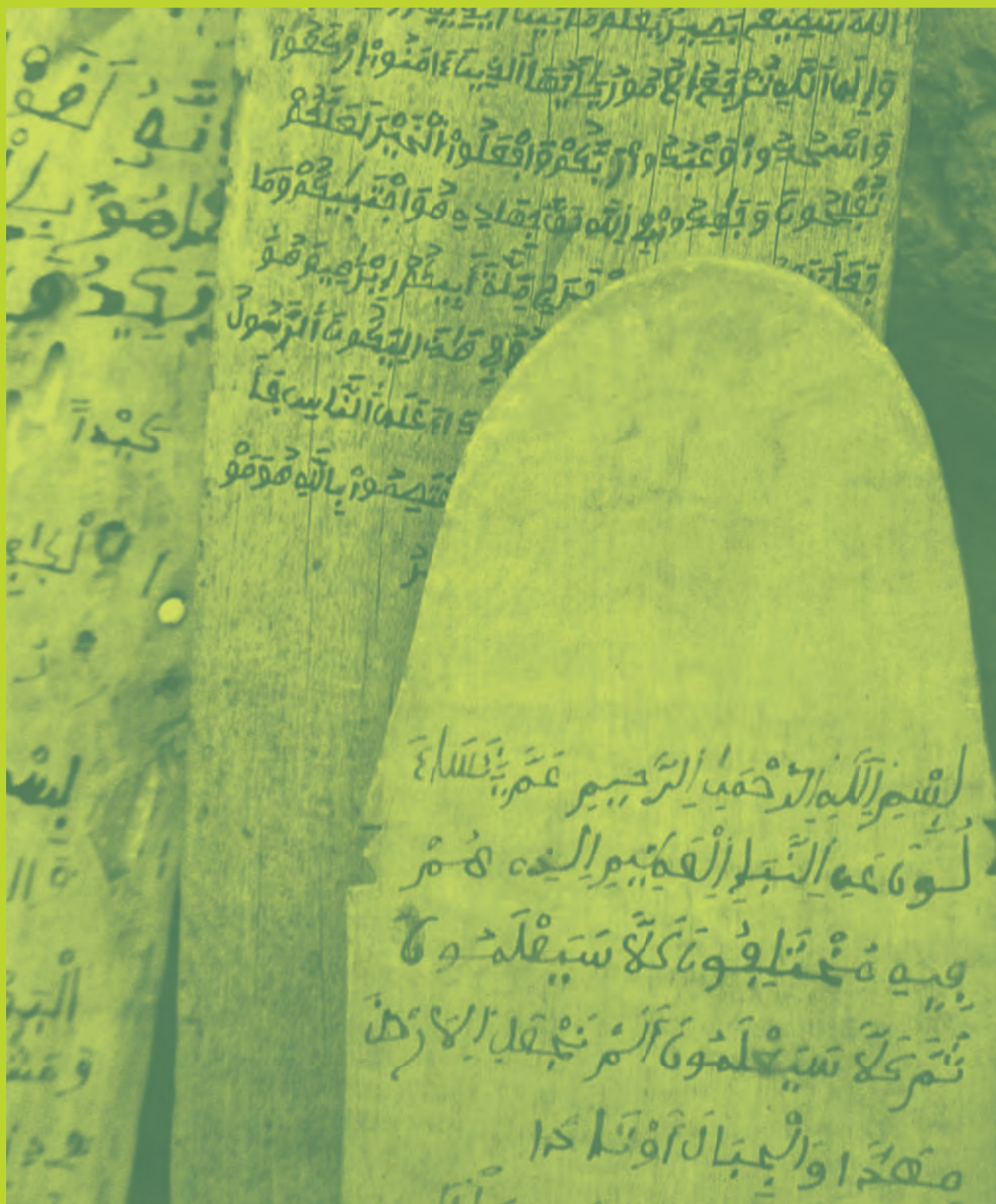
Celkový počet žádostí o informace:	0
Počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti:	0
Počet poskytnutých výhradních licencí:	0
Počet stížností podaných podle § 16a zák. č. 106/1999 Sb.:	0

** Údaje požadované dle §18 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Použité fotografie pochází z archivu OÚ (Ondřej Beránek, Jan Karlach, Jarmila Ptáčková) a SSČ AV ČR (Stanislava Kyselová).

V Praze dne 31. 5. 2021
 PhDr. Bronislav Ostránský, Ph.D., ředitel
 Mgr. Ondřej Beránek, Ph.D., zástupce ředitele

Orientální ústav Akademie věd ČR, 2021

www.orient.cas.cz

www.facebook.com/orient.cas.cz

<https://twitter.com/Orientalniustav>